

Bloemlezing speeches en voorwoorden cvdK Utrecht 2015-2016

Viering 750 jaar stad Oudewater op 3 juli 2015

Kort dankwoord en felicitatie door de Commissaris van de Koning in de provincie Utrecht, de heer W.I.I. Van Beek

Majesteit, burgemeesters, kerkelijke autoriteiten, dames en heren,

Ik dank het stadsbestuur van Oudewater voor deze voortreffelijke start van de officiële viering van 750 jaar Oudewater, parel van de provincie Utrecht.

Een stad bekend om zijn Heksenwaag waar sinds Keizer Karel de Vijfde zo eerlijk wordt gewogen, dat nog nooit iemand is veroordeeld.

Een stad bekend om het fraaie stadshart, monumentale gebouwen en groene omgeving. Precies die karakteristieken die volgens de zojuist verschenen Atlas van Nederlandse gemeenten aantrekkelijk worden gevonden in een vestigingsplaats.

Dank ook aan professor Pleij voor zijn levendige verhandeling over de geboorte van onze natie. Complimenten aan het koperkwintet van de Marinierskapel, de verteller, het koor en de solisten. En niet te vergeten de musici die het carillon, het hoefdorgel en de vleugel zo prachten bespeelden.

Voorts dank aan de organisatie en alle vertegenwoordigers van het maatschappelijk veld die hier in de kerk verzameld zijn. Zij staan voor het rijke verenigingsleven, de vele vrijwilligers en de hechte gemeenschap die de viering van 750 jaar stadsrecht dragen.

Het koor dat wij zojuist hoorden is daar een goed voorbeeld van. Nog geen dertig zangers telde het in 2000. Nu is er een zanggemeenschap met strenge audities voor het Projectkoor 'Cessibon', maar er is ook een project voor mensen met minder ervaring.

Het rijke programma van de viering gedurende dit hele jaar getuigt van een sterke gemeenschapszin.

Na de taptoe, de dag van de ouderen en de officiële viering van vandaag, het hoogtepunt van het jubileumjaar, kijkt Oudewater alweer uit naar de feestweek in september.

Maar eerst is er – ook hier in Oudewater – de passage van de Tour de France. Het sportspektakel van wereldformaat waar we ons enorm op verheugen. Een unieke gelegenheid voor promotie van de provincie en natuurlijk de mooie steden Utrecht en Oudewater.

Tot slot mijn hartelijke gelukwensen voor de twaalf burgemeesters van de ‘opstandige steden van 1572’. Met de symbolische ondertekening van de ‘vrijheidsaktes’ bevestigen zij vandaag hun moedige keuze van destijds.

Oudewater toont de veerkracht van een stad die de ‘*Oudewaterse moord*’ te boven kwam en nu trots 750 jaar stadsrechten viert.

Ik wens u een nog een prachtige middag, en ik hoop dat u zult genieten van alle andere festiviteiten die Oudewater de komende tijd voor u in petto heeft.

Burgemeestersdiner, 20 november Museum Speelklok

Beste burgemeesters, beste partners,

Hartelijk welkom bij het burgemeestersdiner, dit jaar gehouden in de schitterend gerestaureerde voormalige Buurkerk, waar wij eerder vandaag ook onze themabijeenkomst hebben gehouden.

Wat eens een stemmig kerkgebouw was, biedt nu onderdak aan een vrolijke collectie zelf-spelende muziekkaparraten.

Een verzameling 'Van Speeldoos tot Pierement', zoals het museum vroeger heette. Jullie hebben het tijdens de rondleiding allemaal zelf kunnen bewonderen.

Ik weet niet hoe het jullie is vergaan, maar voor mij was de rondleiding een welkome afleiding na onze stevige middagsessie met de burgemeesters. Over die themabijeenkomst praat ik de partners meteen even bij:

Terwijl jullie 'Dom Under' waren ging het in de Transeptzaal over ondermijning van de overheid in onze gemeenten. Identiteitsfraude, intimidatie: het lijkt in onze provincie nog wel mee te vallen, maar hoe zeker weten we dat?

Hoe gaan de burgemeesters ermee om wanneer zij met ondermijning geconfronteerd worden?

Daar ging het over vanmiddag en het zou me niet verbazen wanneer jullie het er later thuis ook weer over gaan hebben.

Maar nu is het dan tijd voor een gezellige avond.

Een diner om gewoon weer eens bij te praten, een gelegenheid om stil te staan bij lief en leed, welkom en afscheid, een vrolijke noot en een overpeinzing over het ambt om mee naar huis te nemen.

Ik begin met de collega's die er vanavond niet bij kunnen zijn. Dat zijn Jan van Zanen, Annemiek Vermeulen van de gemeente Leusden en Marianne Kallen die een jaar lang heeft waargenomen in IJsselstein.

Beste burgemeesters, partners,

Net als vorig jaar begin ik met Wilke Dekker, burgemeester van Renswoude. Beste Wilke, fijn dat je er weer bij bent! Goed om te zien dat je onvermoeibare inzet voor herstel je alweer stappen vooruit heeft gebracht.

Een aantal van jullie schuift vandaag voor het laatst aan:

- Patrick van den Brink van IJsselstein was vorig jaar nog net een paar dagen in functie. Welkom Patrick en vooral ook welkom Evelien.
- Bert Jansen van Montfoort is deze zomer van zijn welverdiende pensioen gaan genieten. Daarom is dit ook voor Bert de laatste keer. Het heeft in Montfoort wat langer geduurd, maar er is een opvolger gevonden. Petra van Hartskamp zal er volgend jaar bij zijn als de nieuwe burgermeester van Montfoort.

Dan de nieuwkomers!

- Niet echt voor het eerst, want vorig jaar al aanwezig als waarnemer: Hans van der Pas. Nu dan toch aangezeten als kroonbenoemd burgervader van Rhenen, met in jouw kielzog de prachtige Panda's Wu Wen en Xing Ya. Ik ben zelf nog maar kort

terug van de Utrechtse handelsmissie naar Guangdong en heb dus gelukkig veel kunnen oefenen op Chinese namen. Welkom Hans!

- Nieuw aan deze tafel, sinds 29 januari burgemeester Mark Witteman van de gemeente Stichtse Vecht. Welkom Mark!
- Ook voor de nieuwe burgemeester van IJsselstein, sinds 17 september: heel hartelijk welkom Patrick van Domburg!

Tot slot drie burgemeesters die dit jaar hun herbenoeming binnenhaalden:

- Annemiek Vermeulen van Leusden die ik eerder al noemde bij de absenten.
- Renate Westerlaken, burgemeester van Lopik: gefeliciteerd!
- Hans-Martijn Ostendorp, burgemeester van Bunnik: proficiat!

Dames en heren,

Goed om jullie allemaal weer te zien! Ik verheug me op deze avond en jullie gezelschap. Maar eerst wil ik nog een paar dingen met jullie delen.

Zoals jullie weten is de jaarlijkse Anjeractie van het Prins Bernhard Cultuurfonds belangrijk voor cultuur, natuur en het verenigingsleven in onze provincie. Zeker nu veel subsidies zijn vervallen of teruggeschroefd.

Traditiegetrouw collecteert het Utrechtse verenigingsleven voor het fonds in de provincie Utrecht. De opbrengst gaat gegarandeerd 'strijkstokvrij' via de Utrechtse afdeling van het Prins Bernhard Cultuurfonds naar doelen in het Utrechtse.

Eén derde deel van de opbrengst ging altijd rechtstreeks naar de collecterende vereniging.

Nu moet ik als voorzitter van de afdeling Utrecht helaas constateren dat de inkomsten uit deze collecte teruglopen en dat er in een aantal Utrechtse kernen helemaal niet wordt gecollecteerd.

Dat kan natuurlijk niet! Ik wil de burgemeesters die deze 'witte vlekken' in hun gemeenten hebben daarom oproepen om het verenigingsleven in de dorpen en kernen aan te sporen de collecte weer op te pakken of een nieuwe impuls te geven.

Als extra aanbeveling naar de verenigingen mag dienen dat dit jaar voor het eerst niet één derde, maar de helft van de collecteopbrengst rechtstreeks naar de eigen club gaat!

Als ik een paar suggesties mag doen. Je kunt een oproep opnemen in de nieuwjaarstoespraak. Je kunt ook gebruik maken van de gloednieuwe folder waar precies in staat waarom het slim is om als vereniging aan te haken bij de Anjeractie.

Ik geef één folder mee, maar weet dat er genoeg zijn om aan alle verenigingen, gemeentekantoren en balies uit te delen.

Dan nog iets:

Ik ben heel blij dat vanuit de steden Utrecht en Amersfoort het initiatief is genomen om aan te sluiten bij het themajaar rond 'De Stijl' in 2017. Een stroming die staat voor een radicale en invloedrijke verandering in de vormtaal van kunst en architectuur in de eerste helft van de vorige eeuw.

Met het Rietveld-schröder huis en het Mondriaan huis beschikken we over twee iconen van 'De Stijl' in onze provincie. Voor ons is dat vanzelfsprekend, maar vergeet niet dat bij bezoekers van over de hele wereld deze hoogtenpunten in de reisgidsen staan!

Daarom, Jan en Lucas, burgemeesters van Utrecht en Amersfoort: wat een fantastisch initiatief!

Burgemeesters, partners,

Het ging eerder vandaag over de druk die het ambt tegenwoordig met zich brengt. Druk die voortkomt uit criminaliteit en al dan niet verholde dreigementen. Gelukkig blijven veel gemeenten daarvan verschoond.

Maar niemand blijft verschoond van onvoorziene gebeurtenissen.

'Events, my dear boy, events', zoals de Britse premier Harold Mcmillan ooit tegen een journalist gezegd zou hebben. Het ging over zijn grootste angst, de onvoorzienbare en onvoorspelbare kanten van een publieke functie.

Parijs moet nu de overtreffende trap van zo'n onvoorspelbare gebeurtenis verwerken. Wij zullen moeten omgaan met de echo van de aanslagen in ons eigen werk. Bijvoorbeeld in het dossier waar velen van jullie mee te maken hebben: het onderbrengen van vluchtelingen en het huisvesten van statushouders. Voor burgemeesters optredend als onafhankelijk boegbeeld boven de partijen, een spannend dossier!

Laten we proberen daar zo ontspannen mogelijk mee om te gaan, een beetje vertrouwen hebben in ons improvisatievermogen. Ik hoop dat jullie daarvoor bij je partner of een vertrouweling terecht kunnen. Ik wil jullie in ieder geval bij deze meegeven: *'dames en heren, we doen het met elkaar zo slecht nog niet'*.

Ik wens u een genoeglijke avond!

CvdK onthulling monument Vreeland 750 jaar, Grote Kerk Vreeland 11 december 2015

Burgemeester Witteman,
dorpsraadvoorzitter Kalis,
ontwerper Niessen,
dames Jonker en van Belle van de stichting Vreeland 750,
Vreelanders!

Ik heb erg mijn best gedaan om vanuit Brussel op tijd in Vreeland te zijn, want ik ben hier graag. Aan het begin van dit jaar bezocht ik min of meer spontaan uw nieuwjaarsreceptie. Ik herinner mij een heel gezellige avond!

In september was ik hier opnieuw voor de viering van 750 jaar stadsrechten voor Vreeland. Ik was onder de indruk van de inzet waarmee de Vreelanders het feest in eigen hand hielden met een minimum aan overheidsbemoeienis.

En dan de spectaculaire ludieke actie waarmee u de kloostermoppen van kasteel Vredelant bent gaan opeisen in Utrecht! Het is voor mij tekenend voor een gemeenschap waarin men veel voor elkaar over heeft en met veel plezier samen het feest van 750 jaar Vreeland viert.

Het lijkt mij dan ook meer dan terecht dat het comité Vreeland 750 jaar collectief een toegevoegde groeps prijs heeft ontvangen als vrijwilliger van het jaar.

Na de bevrijding van de kloostermoppen uit een Utrechtse fietsenkelder, ben ik natuurlijk heel benieuwd wat er van die moppen geworden is. Ik verheug mij dan ook zeer op de onthulling van het monument ter herinnering aan een bruisend feestjaar van het vitale Vreeland.

Ik ben blij dat de heren Witteman, Kalis en Niessen mij terzijde willen staan bij de onthulling van een creatie in Cort n-staal en kloosterstenen.

Toespraak cvdK Van Beek herdenking 52 omgekomen Utrechtse mannen in Nederlands-Indië en Nederlands Nieuw Guinea, Begraafplaats St. Barbara Utrecht 19 december 2015

Veteranen,
nabestaanden,
mevrouw Verdonk,
Luitenant-Generaal Meines,
burgemeester Van Zanen,
dames en heren,

Ik sta hier met diep respect, met besef van onherstelbaar rouwen en met een zeker ongemak.

Mijn respect gaat uit naar de 52 Utrechtse mannen die in dienst van de Nederlandse krijgsmacht omkwamen in Nederlands Indië of Nieuw Guinea in de periode 1945-1962.

Naar militairen die met overtuiging hun land verdedigden of die eenvoudig 'opkwamen voor hun nummer' toen hun land dat vroeg.

Ik heb besef van de rouw die nog altijd na ijlt.

De rouw van kameraden, vrouwen en familie waarvan inmiddels velen zelf overleden zijn.

Ik voel de echo van het verdriet bij U die er nog wel bent.

Maar er is ook ongemak.

Omdat ik van na de oorlog ben en weet dat ik niet kan doorgronden wat deze Utrechtse mannen en de veteranen die hier aanwezig zijn hebben meegemaakt.

Niet werkelijk kan doorgronden waarmee u sindsdien hebt moeten leven.

Ik weet als reserve officier wel iets van militaire trots.

Ik voel mij daarom thuis bij veteranen, maar ken ook heel goed het verschil tussen ceremonieel, training en gevecht.

Een kranslegging in Wageningen of bij de Grebbeberg is geen gevechtsactie in de jungle.

Toch kan ik mij goed verplaatsen in gevoelens van gekrenkte eer omdat de bevrijding van de Japanners geen bevrijding bracht. Omdat het leed van de Japanse kampen nooit onvoorwaardelijk werd erkend en men later liever wegkeek van de oorlog die erop was gevolgd.

Burgemeester Gerritsen van de gemeente De Bilt zei afgelopen zomer bij de herdenking van de Japanse capitulatie het volgende over de ontvangst van Indische Nederlanders in ons land:

“Ondanks hun eigen verdrietige relaas, wordt hen duidelijk gemaakt dat Nederland zijn eigen oorlog heeft gehad en dat er geen ruimte of belangstelling is voor wat zij in dat verre Indië hebben meegemaakt. Terugkijkend kun je vaststellen dat ze eigenlijk niet welkom waren.”

Dat gevoel hebben duizenden mannen, vrouwen en kinderen ervaren die uit Nederlands-Indië werden gerepatriëerd.

Voor de oud-strijders kwam dat bovenop hun traumatische herinneringen aan de strijd in Indië.

Sommigen hebben geprobeerd hun ervaringen te delen met hun omgeving.

Gerdi Verbeet, voormalig Tweede Kamervoorzitter en nu voorzitter van het Nationaal Comité 4 en 5 mei, vertelt in een recent interview over haar vader het volgende:

“ Mijn vader droeg in de jaren dertig een gebroken geweertje.

Toen de Duitsers Nederland waren binnengevallen, heeft hij het nooit meer gedragen.”

Toch had vader Verbeet het gevoel dat hij in Indië in de verkeerde oorlog terecht was gekomen. “Maar thuis stond het huis vol spullen uit Indië en aten we vaak Indisch”, aldus mevrouw Verbeet.

Gekrenkte trots, tegenstrijdige gevoelens en herinneringen hebben velen die terugkeerden geplaagd of doen dat nog altijd. Sommigen slaagden erin te praten, anderen besloten nog slechts naar de toekomst te kijken en weer anderen staren nog altijd ondoorgrondelijk voor zich uit.

U als veteranen en nabestaanden weet als geen ander dat de tijd niet alle wonden heelt.

Ik hoop dat u troost put uit deze intieme jaarlijkse herdenking in de verbondenheid van lotgenoten.

Ik dank u wel

Speech cvdK EBU 'Get Connected China' De Flint Amersfoort 7 oktober 2015

Your Excellency ambassador Xu Chen (indien aanwezig), Deputy Director Mr. Gu Minqiang, Major Bolsius, EBU-officials, entrepreneurs,

I hope you enjoyed the dinner and I am sure you met interesting people. I thank chef Jim Jin and his staff for their great dishes. I thank everyone for being here.

After the speeches we will have our picture taken. A souvenir of the day Guangdong gave us two very special gifts. Presents that mark the 20ste birthday of our friendship treaty.

First we will enjoy *'That pot of Tea in CaoSan'* by the Nanfang Song and Dance Company. A toast to the joys and pains of life, a toast to the Chinese homeland.

I am very honoured that the Province of Guangdong brings us this great piece by this famous theatre company.

Second, I would like to thank the Deputy Director Minqiang for the photo exhibition *'Guangdong in the eyes of European Photographers'*. I say to everyone here: visit the exhibition and see these beautiful pictures!

We humbly accept these gifts. We know the great past and present of Guangdong in the Pearl River Delta. We also know that our much smaller Province of Utrecht can be the Gateway to Europe for many more Guangdong companies.

The ties between our provinces go way back to 1728. In that year the VOC-vessel 'Coxhoorn' landed in Guangzhou. Not much later a tradepost was established.

Our modern day friendship treaty was signed in 1995. Since then there is a lively exchange both cultural and economic. I myself look forward to joining our Utrecht mission tot Guangdong in november this year.

Ambassador Xu Chen, Mr. Gu Minqiang,

Together we will enjoy the Nanfang Song and Dance Company and I'am sure we will enjoy the great bond between our regions for many more years.

Ladies and Gentlemen,

Ik thank you for your attention

Speech cvdK afscheids- en welkomstlunch Awb-adviescommissie Provinciehuis 29 oktober 2015

Dank aan de heer de Reuver voor de woorden van welkom,

De dames nemen afscheid, de heren treden aan. Het is toeval, maar wel een opmerkelijk toeval. Ik zal de teamleider van team Advies over een jaar nog eens vragen naar het verschil.

Voor ik aan u – dames en heren – toekom, eerst iets over de Awb-adviescommissie zelf. In de Provinciewet is bepaald dat de commissaris van de Koning toeziet op een zorgvuldige behandeling van klachten over besluiten van PS en GS.

Voor het dragen van die verantwoordelijkheid is een goed functionerende, onafhankelijke adviescommissie onontbeerlijk. Een commissie die kijkt naar bezwaren ten aanzien van besluiten, maar die ook kijkt naar klachten over gedragingen van bestuursorganen en individuele ambtenaren.

Een commissie die haar onafhankelijke positie in de afgelopen jaren heeft versterkt. De nu scheidende voorzitters hebben nog meegemaakt dat alleen de voorzitter van buiten kwam, tegenwoordig komen ook de leden van buiten de provinciale organisatie.

Het is goed om te zien dat in het afgelopen jaar opnieuw veel klachten via pre-mediation en mediation zijn geschikt en dat het aantal klachten opnieuw is gedaald. Dat lijkt mij een compliment voor uw werk en dat van de provinciale organisatie als geheel.

Toch zijn er soms ook zaken die een onbevredigend gevoel nalaten. Enkelen van u hebben daar begin september al eens met mij over gesproken. Een aantal van u heeft aangegeven nog eens met de leden

van gedachten te willen wisselen over de omgang met klachten voortkomend uit integriteitskwesties.

Mevrouw (Cokkie) Feith, mevrouw(Maria) Kiebêrt,

U kunt beiden met tevredenheid terugzien op uw voorzitterschap. U zult gemist worden. Dat blijkt ook uit de woorden waarmee vanuit de organisatie is gereageerd op uw vertrek. U wordt gekenschetst als: scherp, betrokken en slagvaardig. De goede samenwerking met het secretariaat wordt geroemd. En weer anderen vinden het gewoon jammer dat u vertrekt.

Ook de verschillen tussen u beiden zijn benoemd. Mevrouw Feith is gedreven en heeft gevoel voor de menselijke maat en precisie. Mevrouw Kiêbert staat bekend als streng en deskundig, maar ook als open en nieuwsgierig. Uw kwaliteiten vullen elkaar uitstekend aan. Dat heeft het onderling spiegelen over zaakoverstijgende onderwerpen ongetwijfeld verrijkt.

Dames, ik dank u beiden heel hartelijk voor uw inzet en wijsheid ten bate van de rechtzoekenden, de provinciale organisatie en individuele ambtenaren.

Heren, aantredende voorzitters en leden,

Ik hoop dat u na het voorgaande nog durft beginnen aan uw nieuwe taak. U brengt samen een grote hoeveelheid juridische- en bestuurlijke ervaring in. U brengt ook uw persoonlijke eigenschappen en kwaliteiten in. Daaruit zullen nieuwe praktijken en synergiën groeien. En ook die zullen na verloop van jaren uitkristalliseren en geprezen worden bij uw afscheid.

Na de lunch krijgt u de gelegenheid zichzelf aan ons voor te stellen. Het lijkt mij niet gepast daar nu op vooruit te lopen. Daarom wil ik afsluiten

met welgemeende dank aan de dames Feith en Kiêbert en een warm welkom voor de heren Elzenga, Hoevenaars en Van Malenstein, maar evenzeer voor de heer Schmidt die er vandaag niet bij kan zijn.

Ik dank u wel.

Speech cvdK Business Ontbijt Holland Opera, Veerensmederij Amersfoort, 14 dec 2015

Mevrouw Hoolboom, betrokkenen, genodigden,

Dank voor dit ontbijt, de muziek en de gelegenheid iets te zeggen over Holland Opera.

We zijn hier te gast bij een bijzonder gezelschap, dat bijzondere producties maakt op bijzondere plekken.

Orfeo Underground was bijvoorbeeld een speciale samenwerking van professionals, amateurs en publiek in de parkeergarage onder het Eemhuis.

Zelf was ik twee jaar geleden bij de buitenvoorstelling Blauwbaard op het Fort Rijnauwen. Een muzikaal spektakel met het fort als schitterend decor. Heel indrukwekkend!

Dit jaar bezocht ik de voorstelling The Day After. Een schitterende productie in samenwerking met dansgroep De Stilte uit Breda. Een gezelschap dat mij na aan het hart ligt en waaraan ik bestuurlijk verbonden ben.

Holland Opera is geen operagezelschap in de klassieke zin. Het is een netwerk. Een kernteam van een handvol mensen. Een bevlogen gezelschap dat voor iedere productie samenwerking zoekt.

Samenwerking met sponsors, musici, zangers, dansers, acteurs of wat maar nodig is.

Ieder project kent daardoor een unieke mix van deelnemende ensembles, professionals, amateurs en veel vrijwilligers.

Als het even kan wordt op locatie de buurt ingeschakeld.

Daarmee draagt een project ook bij aan buurtcohesie.

Holland Opera richt zich op verschillende doelgroepen.

Het gezelschap maakt voorstellingen voor kinderen en hun ouders.

Het brengt locatievoorstellingen voor iedereen.

Het doet aan talentontwikkeling door jonge mensen een podium te bieden.

Daarnaast toont dit huis cultureel ondernemerschap door niet alleen geld van sponsors te vragen.

Het doet ook een aanbod op maat aan bedrijven en instellingen.

Zo is het mogelijk om als bedrijf met een ensemble te zingen en te spelen.

Bijvoorbeeld in het kader van leiderschapstrajecten en teambuildingsdagen.

Samen zoekt men op thema een fragment uit een bestaande voorstelling.

Vervolgens wordt dat met elkaar op de planken gebracht in een minivoorstelling van tien minuten.

Ik vind dat buitengewoon inventief bedacht.

De wederkerigheid die op deze manier in een relatie met een bedrijf vorm krijgt, kan naar mijn idee ook nieuwe partners aanspreken.

FrieslandCampina, Rabo Amersfoort, 1A first alternative en anderen gingen u voor!

Ik raad de genodigden daarom aan straks nog eens door te praten over de samenwerkingsmogelijkheden die er voor uw bedrijf of instelling zijn.

Ik wens het publiek mooie voorstellingen.

De partners een fijne samenwerking en Holland Opera veel artistiek en zakelijk succes in de komende jaren!

Speech CvdK Van Beek t.g.v. heropening rijksmonument gemaal Kamerik-Teijlingens 9 mei 2015

Geachte heer Poelmann (Beste Patrick), bestuurders, betrokkenen,
vrienden van het gemaal,

Dames en heren,

Het is geweldig dat we op deze nationale molen- en gemalendag dit
prachtig gerestaureerde stoomgemaal met elkaar kunnen
heropenen!

Dat is in de eerste plaats te danken aan Hoogheemraadschap De
Stichtse Rijnlanden en de Stichting tot behoud van het gemaal
Teijlingens.

Van die stichting noem ik: haar onvermoeibare bestuur, haar
vrienden en de mannen van de werkgroep die de machinerie na meer
dan veertig jaar weer 'lopend' kregen.

Wist u dat we het behoud van de stoommachine in dit gemaal
misschien wel te danken hebben aan de Koude Oorlog?

Dat zit zo: in 1953 kreeg het gemaal een elektromotor, maar in die
tijd vond men dat het gemaal ook moest kunnen draaien zonder
stroom. Daarom bleef de stoommachine intact en gesmeerd tot in de
jaren zestig.

Dat sleutelen en smeren heeft de stichting met haar vrijwilligers
hervat. Haar inzet en begeestering hebben geldschieters verleid om
geld vrij te maken voor een grondige en vakkundige restauratie.

Het gaat om geld van het Hoogheemraadschap zelf, de gemeente Woerden, de provincie, het Europese LEADER fonds, de vrienden en de sponsors. Het geld is welbesteed, het resultaat zeer geslaagd, proficiat allen!

Maar er is meer dan de aanstekelijke begeestering van de liefhebbers. Meer dan de fraaie 'waterschapsstijl', de gietijzeren rondboogvensters en de tandem-compoundstoommachine.

Met de status van Rijksmonument geniet het gemaal al rijksbescherming. De Provincie Utrecht kiest daarnaast voor de leuze: 'sterk in kennis en cultuur'. Het betekent onder meer dat we extra zuinig zijn op onze erfgoedparels, zoals het gemaal Teijlingens.

Dan het hoogheemraadschap. Monumentenzorg hoort niet tot de kerntaken van de waterschappen. Wel droge voeten en voldoende water van goede kwaliteit. Voor die taken is draagvlak nodig en 'waterbewustzijn'. Daar speelt onze waterhistorie een belangrijke rol.

Met de zorg voor ons veencultuurlandschap - en de bebouwing die daarin hoort - laten we onze tijdgenoten die historie zien. Een historie van strijd tegen het water en profijt van het water.

Van rechte sloten om het drassige veen te ontwateren, van vaarwater om de oogst af te voeren. Van dijken, molens en gemalen om ons te beschermen.

Het is een geschiedenis die gewoon doorgaat. Die vraagt dat we steeds alert blijven op kansen en gevaren van het water. In Kockengen, hier vlakbij, heeft men afgelopen zomer ervaren hoe reëel die gevaren zijn.

De wateroverlast die toen optrad heeft indruk gemaakt op bewoners, gebruikers én beheerders van het gebied. De fraaie, maar lage ligging maakt het dorp kwetsbaar.

Het betekent dat juist hier een actueel draaiboek voor calamiteiten en een goede afstemming tussen de verschillende overheden extra belangrijk is.

Met plaatsing van zestien informatieborden op waterhistorisch belangrijke plekken laat het hoogheemraadschap zien hoe stuwen, sluizen en gemalen al zevenhonderd jaar zorgen voor veiligheid en het aanzien van dit gebied.

Ik ben heel blij met dit initiatief dat bijdraagt aan ‘waterbewustzijn’ en Utrecht als topregio voor kennis en cultuur. Twee zaken die mij als commissaris van de Koning na aan het hart liggen.

Ik zal daarom straks graag meedoen aan de onthulling van het informatiebord hier bij het gemaal.

Dames en heren,

Tot slot. Een rijke historie, een fraai gerestaureerd gemaal en een glimmende stoommachine: wat wil je nog meer? Een accommodatie om bezoekers te ontvangen en een stukje watereducatie te geven.

De Stichting Behoud gemaal Teijlingens wil daartoe graag de houten kolenloods herbouwen die hier ooit stond. Ik begrijp dat de Stichting door veel zelfwerkzaamheid en inzet van lokale ondernemers het restauratiebudget efficiënt beheerd heeft.

Het bestuur van Hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden heeft daarom besloten ook herbouw van de kolenloods mogelijk te maken.

Ik wil graag dijkgraaf Patrick Poelmann en stichtingsvoorzitter Ruud Mees naar voren vragen om hen te feliciteren met dit besluit.

Ik dank u wel

Speech cvdK onthulling beeld Paus Adrianus VI (binnen), Utrecht 17 december 2015

Burgemeester van Zanen,
Kerkelijke hoogwaardigheidsbekleders,
Directeur Cultuurfonds mevrouw Esmeijer,
schepper van het beeld, Anno Dijkstra,
bestuurders en oud-bestuurders,
aanwezigen,

Dát hij een standbeeld verdient, daarover waren Cultuurfonds de
vereniging Oud-Utrecht en de gemeente het eens.

Waarom Adrianus VI, geboren als Adriaan Florisz, een standbeeld
verdient in zijn stad, heb ik u buiten al verteld.

Het Prins Bernhard Cultuurfonds Utrecht plaatste in januari een oproep
in het kunstenaarsblad BK informatie.

Negenenzestig kunstenaars meldden zich als kandidaat om een beeld te
gaan maken.

Onze kundige jury, onder leiding van Margriet Jongerius, koos uit alle
inzenders drie kunstenaars.

Aan hen werd gevraagd een schetsontwerp te maken. Dat waren Anno
Dijkstra, Folkert de Jong en Nicolas Dings.

De schetsontwerpen hebt u allemaal kunnen bekijken, want die werden gepresenteerd op de website van de vereniging Oud-Utrecht.

Na een spannend juryproces, werd het ontwerp 'Stellen' van kunstenaar Anno Dijkstra unaniem door de jury gekozen. Anno kon aan de slag.

Na vele weken hard werken in zijn atelier en de gieterij was er het beeld dat vanaf vandaag een plekje heeft in het oude hart van Utrecht, op de plek waar Adrianus zijn huis liet bouwen.

Iets te zeggen over de artistieke aspecten van dit beeld, laat ik graag aan de kunstenaar over.

Als leek beschouw ik het resultaat als bijzonder geslaagd.

Als voorzitter van de afdeling Utrecht van het Cultuurfonds dank ik daarvoor de kunstenaar, de vereniging Oud-Utrecht en de medewerkers van de gemeente Utrecht.

De samenwerking was steeds prettig.

Van het eerste idee en het drukbezochte seminar in Paushuize tot het werk in het atelier en de gieterij en ten slotte de plaatsing en de onthulling van het beeld.

Dank ook aan de jury. Voorzitter Margriet Jongerius, oud-wethouder van cultuur. Ton van Schaik van de Vereniging Oud-Utrecht. Marieke van Schijndel van Museum Catharijneconvent. Herman Woorts van het Aartsbisdom Utrecht. Luuk Wilmerink van de beeldende kunstcommissie

van de stad Utrecht en Froukje van der Meulen, conservator van Paushuize.

De juryleden hebben zich met kennis en toewijding en uit liefde voor de geschiedenis, de kunst en de stad van hun taak gekweten.

Zij selecteerden de kunstenaars en kozen het definitieve ontwerp.

Als dank hiervoor bied ik hen graag deze bijzondere jubileumpublicatie aan over 75 jaar geschiedenis van het Cultuurfonds.

Hiervoor wil ik graag mevrouw Jongerius vragen naar voren te komen.

Het standbeeld buiten is overigens niet het enige thuiskomen van de Utrechtse paus Adrianus.

Ook hier binnen heeft hij een plaatsje gekregen.

Zoals u weet heeft de provincie een bijzondere band met dit huis.

Toen ik in juni door Albert Verdam zoon van oud-cdK Verdam, geattendeerd werd op het feit dat er een zeventiende-eeuws portret van Adrianus ter veiling werd aangeboden, was ik direct geïnteresseerd.

Met de hulp van Frank Welkenhuysen hebben wij als provincie dit werk kunnen aankopen.

De provincie zal er geen gewoonte van maken schilderijen te kopen, maar voor een klein bedrag heb ik gemeend dat we deze kans niet mochten laten lopen.

Het doek is gerestaureerd en hangt nu hier in Paushuize.

Mis het niet als u straks de balzaal uitloopt!

Tot slot nog kort iets over het Cultuurfonds dat het initiatief nam tot dit project. Het fonds houdt zich zeker niet dagelijks bezig met het laten maken van standbeelden.

In Utrecht is dit het eerste in 75 jaar.

Het Cultuurfonds ondersteunt jaarlijks wel duizenden andere projecten, zowel landelijk als in de provincie Utrecht.

Projecten op het gebied van natuur, wetenschap, theater, beeldende kunst, muziek, monumentenzorg, geschiedenis en literatuur.

Dit kan het Cultuurfonds onder andere doen dankzij loyale particuliere schenkers en samenwerkingsverbanden met provincies, woningbouwverenigingen en culturele organisaties.

Maar dat is niet genoeg.

Als we onze cultuur vitaal willen houden en door willen geven aan volgende generaties, dan is er meer particulier geld nodig.

Het Cultuurfonds biedt schenkers vele mogelijkheden om te geven aan cultuur.

Het fonds heeft daarover in de hal wat informatiemateriaal en de medewerkers van het Cultuurfonds vertellen u daar graag meer over.

Loopt u vooral straks nog even langs het portret van Adrianus en vraagt u zich straks buiten met mij af waarom deze Adrianus niet al veel langer een standbeeld had in zijn geboortestad.

Ik dank u wel

Speech CvdK Van Beek opening 'autohotel' autodemontagebedrijf Kempenaar 19 juni 2015

Beste Jaap Kempenaar, gemeentebestuurders, aanwezigen,

Een bedrijf dat maar moeilijk te vinden is. U heeft het wellicht zelf ervaren. Meestal is dat geen aanbeveling. Autodemontagebedrijf Kempenaar is de uitzondering.

Hier aan de Hoofdstraat even buiten Driebergen. Midden in de voorname *Stichtse Lustwarande*. Hier ligt tussen de villa's een florerende, innovatieve onderneming verborgen.

Grootvader Kempenaar streek hier na de oorlog neer. Het is zijn verdienste (en die van zijn opvolgers) dat het bedrijf hier tot op de dag van vandaag gevestigd kan zijn. Op één van de mooiste locaties van onze provincie.

Omgevingsmanagement heet dat tegenwoordig. De Kempenaars waren er al goed in voordat het woord werd uitgevonden.

Rekening houden met je omgeving. Omdat je van het Utrechtse cultuurlandschap en de natuur houdt. Omdat het samenvalt met het lange termijnbelang van je bedrijf.

Dan zorg je dat stof en geluid zoveel mogelijk binnen worden afgevangen. Dan zorg je dat buiten niets weglekt. Dat je bedrijf landschappelijk is ingepast, ook al gaat dat ten koste van de zichtbaarheid.

Als ik het eens oneerbiedig zeggen mag: een autosloper die de oud-directeur en rentmeester van de *Stichting Utrechts landschap* weet te strikken voor zijn feestcommissie bij de opening van het nieuwste bedrijfsonderdeel.

Gewoon omdat ze beiden van hun omgeving, de natuur en de vogels houden. Dat zegt toch wel iets.

Goed omgevingsmanagement is een voorwaarde voor een bedrijf op een kwetsbare plek. Het is niet de sleutel tot succes.

Dat succes komt voort uit een scherp zakelijk inzicht en oog voor vernieuwing. Kempenaar heeft dat.

De handel in auto-onderdelen is de kern. Maar ook recycling van waardevolle grondstoffen is hier al lang geen zaak van goede bedoelingen alleen. Er wordt geld mee verdiend.

Net als met een uitgekiend voorraadbeheer. Voor het internet ontsloten. Voor veeleisende klanten en voor nieuwe markten opengelegd.

Vandaag openen we de jongste innovatie van Kempenaar op het gebied van voorraadbeheer en moderne bedrijfsvoering. Een primeur in Nederland.

Een innovatie die aansluit bij een bredere maatschappelijke trend. We willen tegenwoordig weten waar en hoe onze kleding wordt gemaakt. Waar en hoe ons voedsel wordt verbouwd.

Dan willen we toch ook weten met welke onderdelen onze auto wordt gerepareerd en waar die onderdelen vandaan komen?

Dat kan vanaf nu met het zogenaamde 'autohotel'. Misschien niet helemaal een gelukkige naam.

De jonge schadeauto's die hier te gast zijn komen er slechts uit na te zijn leeggehaald om vervolgens te worden geplet en versnipperd. Niet iets dat je met hotelgasten doet, lijkt mij.

De naam is overigens het enige minpuntje dat ik aan deze innovatie kan ontdekken.

Het 'autohotel' is in feite een archiefsysteem met verrijdbare 'kasten'. Het betekent veertig procent meer capaciteit op hetzelfde oppervlak.

In de stellingen staan de auto's drie lagen dik opgeslagen. In het computersysteem is alles over de auto's terug te vinden. Zo is er altijd duidelijkheid over de herkomst.

Onderdelen worden alleen uit de auto's gesleuteld als er vraag naar is. Dat betekent efficiëntie.

En dan opnieuw de omgeving. Een nieuwe hal werd in 2007 al fraai ingepast aan de Hoofdstraat. Het gebouw van het autohotel is nu uitgevoerd met een futuristisch gebogen overkapping.

De zichtlijnen vanuit de middeleeuwse Langbroekerwetering aan de achterzijde van het bedrijf, lopen nu zachtjes aan tegen een gloeiend dak begroeid met duizenden vetplantjes. Een dak dat stof afvangt en het geluid dempt.

Een echt hotel is de nieuwe hal vooral voor de zwaluwen die er welkom zijn en de kerkuilen die hopelijk in de grote uilenkast zullen logeren.

Genoeg nu over ondernemerschap en natuur. Kempenaar toont zich koploper in zijn branche. Zakelijk, innovatief en omgevingsbewust.

Ik ga er vanuit dat hij die rol zal blijven spelen. Voor nu wil ik hem en iedereen die bij het bedrijf betrokken is van harte feliciteren. Ik verklaar het 'autohotel' voor geopend!

Speech opening nieuwe perslijn 5, Voestalpine Polynorm, Bunschoten 1 oktober 2015

Mr. Lamplmayer,
Voestalpine officials,
Members of the Bunschoten Town Council,
Suppliers and customers,
President of the FME Mrs. Dezentjé-Hamming

Voestalpine Polynorm Bunschoten is expanding and innovating! The brand new press-line we open today is proof of that.

This company is investing in the future of Dutch manufacturing. That is good news. For this country, for this region and for the company. Congratulations!

Polynorm Bunschoten provides car-parts to the car- and truck industry. The plant also produces other steel structures. It is an important player in the manufacturing infrastructure, vital to other businesses.

In the past two decades society focused on high-end services, ICT and the creative sector. Of course these are important new sectors.

But we should not forget that 41.000 companies in the manufacturing sector employ over 800.000 people!ⁱ And if we take all suppliers into account, there are many more jobs involved. From accountants and lawyers to cleaners and bakers.

A company like Polynorm is crucial to the employment of young professionals in our region. Especially those at MBO-level.

These young men and women do not yet benefit from recent economic upswing. This is why the government pays extra attention to this part of the labour force and the future of these boys and girls.

It is good to see that this company also takes responsibility. You are part of Smart Industry initiative to raise productivity with ICT. That takes education and training.

Polynorm is investing a lot in the competences of employees. It also has recently expanded its MBO-certified company school.

With this new press line Voestalpine Polynorm shows confidence. Confidence in Bunschoten as a solid base for its activities. Confidence in our region as the provider of professionals for the future of Polynorm Bunschoten.

I thank you for that, and I thank you for your attention.

Toespraak cvdK afscheid burgemeester Dekker, Renswoude 5 februari 2016

Mevrouw de voorzitter,
Leden van de Raad,
Leden van het College,
Meneer en mevrouw Dekker,
Familie, genodigden,

Geachte heer Dekker, beste Wilke,

We hebben elkaar de afgelopen twee jaar verschillende malen ontmoet. Ik heb je daarbij leren kennen als iemand die met ongelooflijke wilskracht en levenslust werkt aan zijn herstel.

Iemand die iedere vooruitgang viert en vol optimisme op weg gaat naar de volgende stap. Dat heeft je ver gebracht en zal je nog ver brengen na het burgemeesterschap.

Dames en heren,

Wilke was van meet af aan de goede keuze voor Renswoude. Een man die de regio kent, de juiste ervaring heeft en geknipt is voor het ambt van burgemeester.

Hij kent de Gelderse Vallei en de politiek van de regio als zijn broekzak.

Hij zit acht jaar lang voor het CDA in de Edese Raad - ziet bewust af van een 'Haagse carrière' - en is twaalf jaar lang wethouder in Ede, waarvan acht als locoburgemeester.

Een periode bekroond met de Erepenning van Ede.

Ten slotte formeert de ervaren politicus na drie ambtstermijnen een nieuw college zonder Wilke Dekker en keert terug in de Raad.

Op 1 juni 2011 wordt Dekker benoemd tot waarnemend burgemeester van Renswoude als opvolger van Hugo Schorer die met pensioen gaat.

De kennismaking met de beleidsonderwerpen die in Renswoude spelen, is direct een 'feest der herkenning'. Ook hier gaat het om de reconstructie van het landelijk gebied en de relatie van dorp en ommelanden, net als in Ede.

En ook hier is Dekker de 'verbinder'. "Renswoude is een warme deken voor me", laat hij in de krant optekenen.

Als Dekker vervolgens meedoet in de procedure voor het burgemeesterschap, wordt hij voorgedragen door de Raad en met ingang van 17 januari 2012 benoemd.

De opdracht voor Dekker is duidelijk. Voor de vierde keer sinds 1969 heeft Renswoude aan gemeentelijke herindeling weten te ontkomen.

De nieuwe burgemeester markeert dat moment met een forse plaquette aan de gevel van het gemeentehuis. 'Zelfstandigheid behouden, 5 juli 2011', staat er naast het gemeentewapen te lezen.

Het is de datum waarop minister Donner formeel het wetsontwerp intrekt dat Renswoude met Scherpenzeel en Woudenberg had moeten samenvoegen.

Datum en tekst werden in natuursteen gebeiteld door Frater Leo Disch van de Abdij Sint Benedictusberg in Limburg. Dat zit zo.

De nuchtere en altijd drukke bestuurder Dekker trekt zich een paar keer per jaar voor een korte retraite terug in dit klooster. Hij bouwt er een band op met Frater Leo, heeft bewondering voor zijn kwaliteiten als ambachtsman en vraagt hem de plaquette te graveren.

Dames en heren, het is heel bijzonder dat Frater Leo Disch hier vandaag bij ons is.

Wilke Dekker weet al bij de onthulling van de plaquette dat de echte opgave dan pas begint. In een interview zegt hij het zo: "Renswoude is in een *winning mood*."

De gemeente mag zelfstandig blijven en wil nu ook bewijzen dat zij dat kan. Het is een uitdaging om daar leiding aan te geven.”

De burgemeester beseft dat Renswoude geen Gallisch dorpje is dat zich terug kan trekken achter de omheining om zo nu en dan met een uitval de belagers van zich af te houden. Hij weet dat het noodzakelijk is om allianties te smeden.

Voor een aantal van de vele taken die op het ambtelijk apparaat van een zelfstandige gemeente afkomen, laat het college hem een beroep doen op de grote buurgemeente Veenendaal. Dat lukt en het toont de strateeg Dekker ten voeten uit.

Maar Dekker is niet alleen de man met kennis van de regio, de man met de juiste ervaring en de man met een scherp strategisch inzicht.

Hij is ook - en misschien wel vooral - een echte ‘burgervader’. Hij staat als geen ander ‘tussen de mensen’. Hij straalt uit dat hij er voor mensen is en maakt dat waar.

Het maakt hem niet uit wie hij voor zich heeft, hij maakt met iedereen even makkelijk contact. Met het bestuur van de voetbalvereniging Renswoude, maar ook met Louis van Gaal als die op bezoek is bij de vereniging. En dat zonder verstand van voetbal!

Als voorzitter van het stembureau telt Wilke Dekker na de verkiezingen samen met de andere tellers de uitgebrachte stemmen. Samen zitten ze op de grond, vouwen stembiljetten uit en leggen ze op volgorde.

Die losse stijl hanteert hij ook in de raad. De formele weg via amendementen en moties is maar zelden nodig. Aanpassingen aan raadsbesluiten worden in goed overleg en vaak met een kwinkslag tot stand gebracht.

Beste Wilke,

In de ontmoetingen die wij hebben gehad, maar ook in een interview met het Algemeen Dagblad, vertel je over je passie voor het woord, je talent als spreker. Ik begrijp dat dit misschien wel het moeilijkste is van wat jou overkwam.

Je welsprekendheid was altijd een uiting van een sprankelende geest. Dat het spreken en schrijven niet meer gaat als vroeger, betekent niet dat die geest gebroken is.

Nu een hoofdstuk wordt gesloten, komt er ruimte om nieuwe wegen te vinden. Nieuwe wegen om uiting te geven aan wat er in je omgaat en wat je met ons wilt delen. Jouw onverwoestbaar optimisme en de steun van je vrouw Heleen zullen je daarbij helpen.

Heleen had een belangrijke rol in je burgemeesterschap en een nog veel belangrijker rol sinds je het ambt niet meer kunt uitoefenen. Wat zijn jullie met z'n tweeën een bewonderenswaardig team!

Straks, na de andere toespraken, zullen je broer Jurriën Dekker en je goede vriend Bert Komdeur in jouw plaats spreken.

Heleen zal je vervolgens assisteren bij het symbolisch afleggen van de ambtsketen. Het laat op een prachtige manier zien dat er familie en vrienden voor je zijn nu je een nieuw hoofdstuk opslaat.

Wilke, zeer veel dank voor wat je hebt betekend voor Renswoude en zijn inwoners. Ik wil die dank onderstrepen met het cadeau dat burgemeesters ontvangen bij hun afscheid: een fraaie prent van Paushuize in Utrecht.

Wilke, het ga je goed.

Dames en heren,

Ik vraag u een warm applaus voor de heer en mevrouw Dekker.

Dinerspeech cvdK VOSPU dag, restaurant 'Vroeg' Bunnik 15 april 2016

Oud-Statelingen, dames en heren,

Het is mij een genoegen u allen te treffen voor ons jaarlijkse VOSPU-diner. Als altijd een aangename en reflectieve afsluiting van een leerzame dag.

Het programma stond dit keer in het teken van het water als vijand en als vriend.

Bij het KNMI bent u bijgepraat over klimaatverandering en de beleidskeuzes die daarbij gemaakt moeten worden. In het Waterliniemuseum in het Fort bij Vechten ging het over de grote werken waarmee het water juist voor onze verdediging is ingezet.

Het is goed dat we met een programma als dat van vandaag oog houden voor de basis conditie van het leven in een land aan de zee, met een grote rivierdelta en diepe polders. Er zijn immers scenario's waarin we straks een kustprovincie zijn als we het tij niet keren.

De urgentie van het klimaatvraagstuk wordt maar al te vaak verdrongen door de schokkende actualiteit. In mijn nieuwjaarspeech stond ik stil bij mensen op drift en de

aanslagen in Parijs. Daar moet ik nu Brussel en Zaventem aan toevoegen.

Dames en heren,

Turbulente ontwikkelingen in de wereld raken ons. Oorlog en extremisme hebben hun weerslag in onze provincie. Denk aan radicalisering onder jongeren en de vluchtelingenproblematiek waarin we onze bijdrage te leveren hebben.

Het nieuwe college - dat na de verkiezingen van vorig voorjaar aantrad – is met deze en andere thema's volop aan de slag. De gedeputeerden Bart Krol (CDA) en Mariëtte Pennarts (GL) hadden ook al zitting in het vorige college. Nieuw zijn aangetreden: Jacqueline Verbeek-Nijhof (VVD) en Pim van den Berg (D66).

Ik maak mij als procesregisseur van het college sterk voor onze gezamenlijke inzet. En niet alleen op heikele thema's.

Dit college zet de ingeslagen weg voort met het college-akkoord 'In Verbinding!' Uitwerking van die koers is gegeven in het Strategisch Kader. Dit document kiest focus langs drie lijnen:

'Utrecht verbindt', met inzet op versterking van participatie en het netwerk van overheden, bedrijven en kennisinstellingen.

'Utrecht transformeert', en zet lijnen uit voor de overgang naar een duurzame economie en energieuishouding.

‘Utrecht realiseert’, richt zich op uitvoering. Bijvoorbeeld van het Strategisch Mobiliteitsplan, het Programma wonen en de realisatie van de Uithoflijn.

Dames en heren,

Ik had het eerder over het klimaatvraagstuk dat snel overschaduwd wordt door harde actualiteit. Het is daarom van belang dat we vasthouden aan een impuls voor de energietransitie die nodig is om verdergaande klimaatverandering binnen de perken te houden.

Het is goed dat de energietransitie een volwaardig onderdeel van de portefeuille van Pim van den Berg is geworden.

De Utrechtse ambities voor omschakeling van fossiele brandstoffen naar hernieuwbare energie, komen dit jaar in een eigen transitienota en worden opgepakt in de projecten met de Economic Board.

Laten we vooral ook vaststellen dat het goed gaat met Utrecht. Mensen wonen hier graag, de economie is sterk, we hebben oog voor de lange termijn en we laten graag zien wat we te bieden hebben.

Aan partners voor bedrijven en instellingen, maar ook aan toeristen. Wat mij betreft gaat Utrecht een nog veel grotere rol spelen bij het spreiden van toeristen die naar Amsterdam komen.

Dames en heren,

Om te zorgen dat het goed blijft gaan, zijn goede verbindingen cruciaal. Denk aan de Noord-Zuidas Amsterdam, Utrecht, Eindhoven. Denk aan de Oost-Westas die ons verbindt met de Food Valley richting Wageningen. En denk ook aan nieuwe initiatieven op het gebied van 'slimme' infrastructuren, ofwel 'Smart Grids'.

En we kijken verder dan de eigen regio. Internationaal versterken we de samenwerking met Duitsland door verbinding te stimuleren tussen onze bedrijven en Duitsland. Maar ook door het bedrijfsleven daar te interesseren voor onze regio als vestigingsplaats.

In november van het afgelopen jaar hebben we het nog wat verder gezocht. We vierden het twintigjarig jubileum van ons vriendschapsverdrag met de welvarende Chinese provincie Guangdong met een succesvolle handelsmissie.

Banden zijn aangehaald, contracten gesloten. Eén van de hoogtepunten was de meerdaagse 'Game Jam' waarin Chinese en Utrechtse studenten en bedrijven hebben samengewerkt.

De impact van dit evenement belooft groot te worden voor de HKU en de game industrie in onze regio.

Dames en heren,

De wereld waarin wij leven verandert snel. We ervaren schokkende gebeurtenissen. Maar ook geopolitieke verhoudingen verschuiven, mensen zijn op drift en technologische ontwikkelingen voltrekken zich in razend tempo.

De overheid is daarin één van de actoren. De provincie daarbinnen de schakel tussen nationaal en lokaal. Een positie waarin we op een aantal terreinen het verschil kunnen maken.

Ik zet mij daar met het college van GS voor in en weet dat ik kritisch door u wordt gevolgd. Dat is goed. Uw observaties als oud-leden van Provinciale Staten stel ik zeer op prijs.

Ik wens u een genoeglijke avond.

Nieuwjaarspeech cvdK 2016 'Utrecht in een roerige wereld'

Dames en heren,

Zeer gewaardeerde gasten,

Van harte welkom bij de nieuwjaarsbijeenkomst van de provincie Utrecht. Geweldig dat u weer hier bent om met ons het glas te heffen op het nieuwe jaar.

Ik wens u allen een heel gezond en voorspoedig 2016. Gezondheid en voorspoed zijn voor niemand vanzelfsprekend. Het is daarom goed dat we deze wensen ieder jaar opnieuw uitspreken.

Voor dit jaar voeg ik daar aan toe: en laat u niet van de wijs brengen.

De wereld waarin wij leven verandert snel. Het is een wereld die kansen biedt, maar ook een wereld met bedreigingen, soms uit onverwachte hoek. Laat ons meegaan in verandering, maar laten we zuinig zijn op onze Utrechtse manier van leven.

Veranderingen op het gebied van de economie, de werkgelegenheid, de zorg, het onderwijs, de technologie en de manier waarop wij als burgers met onze overheid omgaan.

De overheid moet zich inzetten voor het vinden van de goede verhoudingen binnen al deze veranderingen. Als koersbepaler, als gids, of faciliterend!

Het is een grote opgave waar we voor staan. Met volop kansen.

Maar ... zoals ik zei ook met bedreigingen.

Het afgelopen jaar begon met de bloedige aanslag in Parijs. Het jaar eindigde met een reeks aanslagen, alweer in de Franse hoofdstad. Daarmee kwam de dreiging dichtbij. Ook Nederland loopt risico's.

Dit alles speelt zich af tegen een achtergrond van brandhaarden in de wereld en de opmars van extremisme.

De groeiende stroom vluchtelingen die al jaren onder meer vanuit oorlogsgebieden naar hier komt houdt hiermee rechtstreeks verband. Geen misverstand: iedereen mag daarvan vinden wat hij of zij wil.

Op TV worden de verschillende meningen haarscherp in beeld gebracht. Wij zien ontroering en vindingrijkheid als het er erop aankomt de helpende hand te bieden.

We zien ook de twijfel en de angst, die de komst van deze mensen en hun onbekende culturen oproept.

Er zijn verschillende opvattingen en gevoelens over de opvang van vluchtelingen. Dat is een realiteit. Maar er is ook de realiteit die vraagt dat wij als overheid - Rijk, provincies en gemeenten - een passende oplossing bieden.

De zorg voor al dan niet tijdelijke huisvesting van vluchtelingen is ook voor Utrecht een uitdaging.

Gemeenten, provincie en veiligheidsregio hebben van de minister het verzoek gekregen minimaal 3000 extra opvangplaatsen voor vluchtelingen te creëren. Samen met het COA wordt hard gewerkt aan de realisatie van opvanglocaties.

In de Utrechtse aanpak heeft het de voorkeur meerdere kleine tot middelgrote locaties te realiseren en wordt dus niet ingezet op grootschalige opvang op één locatie.

Dames en heren,

In maart vorig jaar hielden we de Provinciale Statenverkiezingen, en overigens ook de verkiezingen voor de waterschappen.

We namen afscheid van 26 leden van Provinciale Staten en ik beëdigde 49 nieuw gekozen Statenleden.

Er werd een nieuw college gevormd met dezelfde partijen als het vorige. Een nieuw college van Gedeputeerde Staten dat in het akkoord 'In Verbinding!' enthousiast kiest voor verdieping van samenwerking tussen de bestuurslagen.

Een provinciebestuur dat ruimte geeft aan het maatschappelijk middenveld, bedrijven en burgers. Een bestuur dat ook dit jaar nieuwe impulsen voor verbinding zal blijven zoeken.

Het college kiest in het Strategisch Kader voor focus langs drie lijnen: *'Utrecht verbindt'* zet in op versterking van participatie en het netwerk van overheden, bedrijven en kennisinstellingen.

'Utrecht transformeert' zet onder meer lijnen uit voor de overgang naar een duurzame economie en energiehuishouding.

'Utrecht realiseert' richt zich op de uitvoering. Bijvoorbeeld van het Strategisch Mobiliteitsplan, het programma Wonen en de realisatie van de Uithoflijn.

Ik zal mij als commissaris van de Koning, in mijn rol als procesregisseur en als boegbeeld, sterk maken voor die inzet, voor en achter de schermen.

Dames en heren,

De afgelopen twee jaar is Utrecht mij aan het hart gegroeid. Ik ben de dingen door een Utrechtse bril gaan zien. En na m'n verhuizing naar Stichtse Vecht besef ik pas goed hoe prettig het hier toeven is.

We zijn een provincie met een internationale oriëntatie. Met stevige ankers in onze cultuurhistorie, oude landschappen en de natuur.

Eén blik op de kaart maakt duidelijk dat we hier werkelijk het kruispunt van Nederland zijn. Centraal op de Noord-Zuid as van Amsterdam naar Eindhoven. Centraal op de West-Oost as van Utrecht naar de Food Valley Wageningen.

Je hoort het ook in ons provincielied:

'Middelpunt naar alle kant... Utrecht hart van Nederland'.

Dat is onze kracht: het leggen van verbindingen. En dat is precies wat we nog veel meer moeten doen. *'Middelpunt naar alle kant'*. Ons college werkt daar aan door de banden aan te halen. Zowel met de Utrechtse gemeenten en de ons omringende provincies als met het bedrijfsleven en de kennisinstituten.

Het gaat goed met Utrecht. En dat willen wij zo houden. Mensen wonen hier graag, de economie is sterk.

Utrecht kent nog altijd de laagste werkloosheidcijfers en heeft de hoogst opgeleide bevolking van Nederland.

Wij zijn niet voor niets twee keer uitgeroepen tot meest competitieve regio van Europa door de Europese Commissie.

Topregio worden is één ding; de echte uitdaging is deze voorsprong te behouden.

En daarvoor moeten we vanuit overheden, bedrijfsleven en instellingen de verbinding blijven zoeken, zoals we dat de afgelopen tijd hebben gedaan. Samen werken aan een nóg groenere, gezondere en slimmere topregio dan we al zijn.

We keken in 2015 ook óver de landsgrenzen als het om samenwerking gaat. Mooie voorbeelden daarvan waren: de Duitslanddag van de Nederlands-Duitse handelskamer op 23 september vorig jaar en de

handelsmissie van begin november naar het Chinese Guangdong om 20 jaar vriendschapsbanden tussen onze provincies te vieren: een hoogtepunt met nieuwe kansen voor ons bedrijfsleven!

Het gaat goed met Utrecht, dames en heren.

Het is bijvoorbeeld bijzonder dat Utrecht dit najaar werd uitgeroepen tot eerste Fairtrade provincie van Nederland.

De eis van 45% Fairtrade gemeenten werd ruimschoots gehaald, de Fair Trade inkoop en –promotie van onze duurzame gemeenten is bekroond.

Eerlijke handel en duurzaamheid worden daarmee vast onderdeel van ons dagelijks leven.

Het gaat ons goed en we laten graag zien wat we te bieden hebben. Ik denk nog met plezier terug aan de start van de Tour de France.

Een sportief megafestijn waarbij we de hele wereld hebben laten zien hoe mooi onze provincie is!

Op een meer bescheiden schaal lieten Oudewater en Vreeland afgelopen jaar zien dat zij na 750 jaar stadsrechten oude, maar nog altijd aantrekkelijke en vitale gemeenschappen zijn.

Veel meer toeristen worden wat mij betreft na een bezoek aan Amsterdam naar onze prachtige provincie gelokt. Onder meer voor het onlangs onthulde beeld van Paus Adrianus VI – de enige Nederlandse paus ooit - en vooral voor onze musea.

Het prachtige Waterliniemuseum dat dit najaar werd geopend op het Fort bij Vechten is daarin een belangrijke nieuwe troef.

2015 was al een topjaar voor de Utrechtse musea. “Nergens in Nederland is het aantal museumbezoeken zo sterk gestegen als in de provincie Utrecht”, kopte RTV Utrecht op 22 december.

Centraal museum en Rietveld-Schröderhuis, Museum Speelklok, Museum Catharijneconvent, het Universiteitsmuseum en het Spoorwegmuseum zijn bijzonder populair.

Het nieuwe Nationaal Militair Museum trok binnen een jaar na opening zelfs al een half miljoen bezoekers.

Om de gunstige positie van onze regio te behouden en te versterken zullen we het komend jaar samen met onze partners werken aan een aantal thema's. Ik noem er drie:

Allereerst,

Door de centrale ligging is Utrecht de draaischijf van Nederland. Met het aantrekken van de economie nemen de files rondom Utrecht snel toe. Filebestrijding en bevordering van goede verbindingen per openbaar vervoer zijn daarom cruciaal en bovendien een kerntaak van de provincie.

Op de tweede plaats,

We doen er alles aan om leegstand van kantoren, winkels en maatschappelijk vastgoed te bestrijden.

Onder meer door herbestemming. Zo blijft de open ruimte gespaard.

Hiertoe heeft de provincie pas nog samen met acht Utrechtse gemeenten de samenwerking geïntensiveerd en de website:

www.utrechttransformeert.nl gelanceerd.

Ten derde,

Noem ik de klimaat- en duurzaamheidsambities van de provincie.

Voor het eerst heeft het nieuwe college energietransitie als zelfstandig portefeuille onderwerp aan een gedeputeerde toegewezen.

De Utrechtse ambities in omschakeling van fossiele brandstoffen naar hernieuwbare energie, komen dit jaar in een eigen transitienota.

Om een zo groot mogelijk deel van de Utrechtse woningvoorraad energieneutraal te krijgen, hebben we vanuit overheden, woningcorporaties en andere stakeholders nu al het programma 'Nul op de Meter'.

Dit jaar komt het erop aan daadwerkelijk 'meters te gaan maken'.

50.000 woningen energieneutraal is immers een grote opgave!

Dames en heren,

Ik sprak over gebeurtenissen in de wereld en de echo daarvan in onze provincie.

Hoe we mee moeten gaan in verandering, maar ons niet van de wijs moeten laten brengen.

Hoe we als vitale en sterke regio onze uitdagingen aangaan.

De druk op bestuurders is groot. De taken van het openbaar bestuur zijn omvangrijk, de opgaven ingrijpend.

Wie vandaag de dag raadslid of Statenlid wil worden, dan wel de functie van gedeputeerde, wethouder of burgemeester ambieert, neemt een grote verantwoordelijkheid op zich.

Dat verdient waardering en respect. Maar steeds vaker worden deze ambtsdragers respectloos bejegend. Of erger nog: bedreigd.

Het is goed dat onze vertegenwoordigers en bestuurders kritisch worden gevolgd. Dat past in onze democratische rechtstaat.

Het is niet goed dat mensen die zich inzetten voor de publieke zaak worden afgebrand. Dat is een ondermijning die raakt aan de wortels van onze samenleving.

Het openbaar bestuur heeft de dure plicht open en transparant naar de burger te communiceren.

Eerlijk is eerlijk, daar is nog het nodige voor verbetering vatbaar. Maar het mag nooit zo zijn dat politici en bestuurders zich zorgen moeten maken over hun eigen veiligheid. Dat geldt evenzeer voor politie en hulpverleners. Zij hebben recht op onze steun en bescherming.

Helaas leert de werkelijkheid anders.

Ik houd daarom de vinger aan de pols en laat mij door de burgemeesters direct informeren als deze problematiek in onze provincie actueel wordt.

Tot slot,

Het was ontegenzeggelijk een roerig jaar en ook dit jaar zal niet kalm verlopen. Laten we daarom flexibel maar ook koersvast zijn.

Ik wens u en mij toe dat we daarin slagen, dat we met elkaar nieuwe kansen pakken. Laten we scherp zijn op de inhoud, mild op de persoon.

Oud-bondskanselier Helmut Schmidt zei ooit: “wie kritiek kwalijk neemt, heeft iets te verbergen”.

Laten we kritisch zijn, maar niet bekritisieren. En laten we zoeken naar wat ons bindt, zonder ons van de wijs te laten brengen.

Zangeres Carolien van Iersel en pianist Bouke Feleus zullen ons nu gaan helpen om niet van de wijs te raken bij het zingen van ons Provincielielied.

Ik wens u allen nogmaals een gezond en voorspoedig jaar toe.

Speech cvdK afscheidsreceptie Richard Andringa, foyer Huis voor de provincie, 31 maart 2016

Leden van Provinciale Staten,
College,
Collega's,
Genodigden,

Beste Richard,

Ik weet eigenlijk niet zeker of ik hier wel met plezier sta vandaag. Het is immers omdat je vertrekt en dat vertrek betekent een groot verlies.

Aan de andere kant is dit dé gelegenheid om jouw kwaliteiten en verdiensten publiekelijk te delen.

Daar moet je eigenlijk niet pas mee komen als iemand vertrekt. 'Wacht niet met mooie woorden', daar hebben de reclamespotjes van uitvaartorganisatie Dela natuurlijk helemaal gelijk in.

Maar over zo'n vertrek hebben we het hier niet. Integendeel. Je verlaat na zeven jaar de provincie Utrecht om per 1 mei de nieuwe secretaris-directeur te worden van waterschap Vechtstromen.

Je handen jeuken om aan de slag te gaan met de ontwikkeling van de jonge fusieorganisatie in het eeuwenoude veld van de waterschappen.

Richard,

Als college van GS zijn we jou veel dank verschuldigd voor je inzet, inzicht en ondersteuning op zoveel dossiers.

Jouw snelheid van denken en oplossingsgerichtheid bleken al op de onderwerpen die je als afdelingsmanager onder je hoede had.

Economie, cultuur en Vrije Tijd, de inrichting van het landelijk gebied, de complexe gebiedsontwikkeling in het programma 'Hart van de Heuvelrug' en het geruchtmakende flexwerken.

Jouw strategisch inzicht gekoppeld aan het vermogen tot praktisch handelen, was in die periode al goed herkenbaar en kwam tot volle wasdom toen je interim concerndirecteur werd.

Je volgende carrièrestap was het directeurschap Beleid en Uitvoering. Je zat voor ons in de 'IPO denktank' en was onze strateeg in het P3 dossier. De ondersteuning van het college deed je bewonderenswaardig goed. Op het P3 dossier en ook op andere grote thema's.

Mariëtte Pennarts herinnert zich onder meer jouw onmisbare ondersteuning bij de grote bezuinigingsoperatie in haar eerste college periode.

Logisch, want Richard is een strateeg met ‘verstand van geld’, weet Bart Krol aan te vullen. Deze collega wijst bovendien op jouw cruciale rol in zijn ‘hoofdpijndossier’ van het asbest in het oude provinciehuis.

Ook de nieuwe collega’s in het college hebben inmiddels voldoende van je meegemaakt om jouw kennis en talenten te gaan missen.

Jouw vermogen om Liaison te zijn bijvoorbeeld. Waar er soms iets van wedijver is tussen de provincie en de stad met dezelfde naam, zijn jouw uitstekende connecties op het stadhuis van onschatbare waarde.

Benijdenswaardig goed heb je het gedaan. Ga maar na: geen onderwerp of Andringa weet ervan, legt de link met andere thema’s en wijst op leerzame praktijken elders. Het samenwerkingsmodel van de Food Valley bijvoorbeeld.

Het heeft ons veel inzicht gegeven in maatschappelijk partnerschap bij ons eigen streven naar bestuur dat zich meer richt op inwoners, bedrijven en maatschappelijke initiatieven.

Je oppert, vanuit een brede blik die de portefeuilles overstijgt, wel vaker ‘ideeën’. Wij hebben daar als college steeds graag ons voordeel mee gedaan.

Richard,

Zodra het moeilijk werd, brachten we jou in stelling. Je stelde daarin nooit teleur. Wat niet wil zeggen dat het je altijd makkelijk afging. Lastige dossiers vroegen soms veel van je.

Juist daarom is het goed dat je kunt relativeren, 'loslaten'. Bij de dames van het secretariaat kon je – met één hand in de snoepot op het bureau – 'stoom afblazen' na moeilijke gesprekken.

Van de diners met het college en de partners kon je bijzonder genieten. En hoewel je vrijwel altijd beschikbaar was; de kooravonden van Frida zijn ongeveer heilig en steevast voor jou en jullie jongens.

Richard,

Ik wil hier geen superman van je maken - er zijn vast ook worstelingen geweest waar wij geen weet van hebben - maar dat je het bij de provincie Utrecht goed hebt gedaan staat buiten kijf.

Niet alleen als manager en directeur, maar ook als iemand die zich van zijn kwetsbare én van zijn extraverte kant liet zien.

Het waterschap Vechtstromen is zeer ingenomen met een nieuwe secretaris-directeur die zó goed aansluit op het functieprofiel dat men opstelde.

Nog veel blijer gaan ze worden van de man Richard Andringa zoals wij die hebben leren kennen.

Richard,

Het ga je goed.

Speech cvdK van Beek bij opening Spoorhuis Vinkeveen, 7 maart 2016

Burgemeester Divendal,
Voorzitter Poelmann,
Directeur Tetteroo,
Genodigden,

Het is heel bijzonder dat een fraai stationnetje als dit na sluiting zo lang vrijwel onaangeroerd bleef. Overal in het land zijn kleine stations opgeheven of gemoderniseerd. Ze werden verkocht en verbouwd of ‘onherstelbaar verbeterd’.

Zo niet het Spoorhuis van Vinkeveen. In dit karakteristieke gebouwtje uit 1915, bleef alles sinds de sluiting in 1950 ongeveer hetzelfde. Een tijdcapsule heeft u het genoemd. Met oude kartonnen treinkaartjes achter de plint en een loket dat – bij wijze van spreken – zo weer open kon.

Een spoorhuis dat lang genoeg ‘buiten de tijd’ bleef staan om het bijzonder te maken. Lang genoeg om erkenning te krijgen voor zijn cultuurhistorische waarde en lang genoeg om nieuwe bewoners en gebruikers te krijgen die daar met respect mee om gaan.

Het stationnetje doet me denken aan de roman 'Publieke Werken' van Thomas Rosenboom of eigenlijk aan de film die daarvan vorig jaar gemaakt is.

De film gaat over het drama van de vioolbouwer die zijn hand overspeelde bij de bouw van het Grand Hotel Victoria in 1890, het luxueuze onderkomen recht tegenover het destijds gloednieuwe Centraal Station van Amsterdam.

Maar de film gaat ook over de ontsluiting van het land door het spoor. Over veengebieden die uit hun isolement worden bevrijd en zelfs in verbinding komen met de 'Nieuwe Wereld'.

Vierhonderd jaar na Henry Hudson vormt een eerste treinreis voor arme landverhuizers uit menig veengebied de eerste etappe van een reis naar een nieuw leven in Amerika.

Ook hier in Vinkeveen bracht het spoor de nieuwe tijd. Er zijn nog mannen die kunnen verhalen over het werk in het veen. Over opstaan om vier uur 's morgens, werkweken van zeventig uur, maar ook over een nieuwe brommer en geld voor de kermis, dankzij de verdiensten uit het veen.

Toch was er wel degelijk iets veranderd. Dankzij de spoorverbindingen kwam de industrie op. Toen in 1975 de laatste turf gestoken werd, hadden de meesten al gekozen voor werk in de fabriek.

Dit spoorhuis is dus cultureel erfgoed dat staat voor een periode van belangrijke maatschappelijke verandering. Naast overwegingen van nostalgie, is het ook om die reden belangrijk om dit soort 'fysieke herinneringen' te behouden.

Bij dat behouden zijn er altijd dilemma's. Als we te zuinig zijn op ons erfgoed, kunnen we nauwelijks herbestemmen en blijkt verkrotting vaak een grotere bedreiging dan de nieuwe functie zou zijn. Zijn we te makkelijk, dan rest ons soms slechts een façade en dus eigenlijk niet meer dan kitsch.

Des te verheugender dat hier echte liefhebbers aan de slag zijn gegaan. Een fraai stukje private en particuliere samenwerking van VOBI-beton en de directeur van de Stichting Henry Hudson 500, Gert Tetteroo.

Via de Stichting Henry Hudson 500 is de band met een stukje verleden van dit soort stations in tact gebleven en heeft de directeur een prachtige woning gekregen. Met sociale en culturele activiteiten krijgt de begane grond zelfs weer een publieke functie voor de gemeenschap van Vinkeveen!

Ik zal daarom straks graag de openingshandeling verrichten en daarmee even oude tijden doen herleven.

Voor nu mijn complimenten aan iedereen die heeft bijgedragen aan de restauratie en herbestemming. Daarnaast van harte proficiat aan Vinkeveen voor deze aanwinst voor de gemeenschap!

Studentenontvangst Paushuize, 9 februari 2016

Dames en heren,

Welkom in Paushuize. Enig gevoel voor decorum is u niet vreemd. U zult het daarom met mij eens zijn: een mooiere locatie voor een ontvangst als dit, kan de provincie Utrecht zich niet wensen.

De provincie dankt deze representatieve ruimte aan de man die hier sinds half december op de stoep staat: paus Adrianus VI, de eerste en enige Nederlandse paus tot nu toe.

Ter gelegenheid van het 75-jarig bestaan van het Prins Bernhard Cultuurfonds – als commissaris van de Koning ben ik ook voorzitter van de afdeling Utrecht van het fonds - mocht ik het beeld van de kunstenaar Anno Dijkstra overdragen aan de stad Utrecht. Ik heb daarbij ten overstaan van burgemeester Jan van Zanen ook iets over deze illustere geestelijke uit Utrecht verteld.

Adrianus stond bekend als een wijs en vredelievend man, met een pauselijk programma vol soberheid en eenvoud. Een gewaagd programma in die dagen.

Door zijn ziekte en voortijdige dood zullen we nooit weten of het hem gegeven zou zijn veel van zijn voornemens te realiseren. Zijn pontificaat duurde amper een jaar (1522-1523).

Het huis dat hij in zijn geboortestad liet bouwen voor zijn 'oude dag' (ook toen gingen pausen met pensioen), heeft hij nooit bewoond. Maar na een kleine vijfhonderd jaar staat er nu toch een standbeeld voor de deur en haalde de onthulling ervan zelfs het NOS-journaal. Ook dat is een prestatie van formaat, zij het postuum.

Dames en heren,

Huis en beeld van Adrianus zijn slechts enkele parels aan het snoer van de historische binnenstad van Utrecht. Want er is veel meer. De Dom, het Catharijneconvent, de kroegen en de kelders. En als we uitzoomen naar de provincie, dan zien we onder meer het middeleeuwse Amersfoort, de Stichtse Lustwarande en de Hollandse Waterlinie.

Al die historische en pastorale pracht draagt bij aan de aantrekkingskracht van de regio. Die kracht is groot. Dankzij de centrale ligging en goede verbindingen, het uitstekende woon-, werk- en leefklimaat, de vele binnen- en buitenlandse bedrijven die zich hier vestigen en dankzij onze kennisinstellingen en het hoge opleidingsniveau van de werkende bevolking.

Deze sterke combinatie van kwaliteiten heeft ons al twee keer de meest concurrerende regio van Europa gemaakt. Een titel om trots op te zijn en een opdracht tot prolongatie.

Het betekent dat we graag studenten trekken, maar ook dat we graag zien dat u hier in de regio blijft wonen en werken. Daar zijn volop kansen voor, want onze regio is gewild bij hoogwaardige dienstverleners, verzekeraars, ICT-bedrijven en de Game industrie.

Wij van de provincie, de Utrechtse gemeenten, de bedrijven en de kennisinstellingen, verenigd in de Economic Board Utrecht, weten dat we die toppositie alleen kunnen behouden door samenwerking.

Niet alleen met elkaar in onze regio, maar ook met onze partners op de as Amsterdam-Eindhoven, de Food Valley in het Oosten en onze vele internationale contacten.

Binnen de Utrechtse topambities heeft de game industrie een bijzondere plek. Hier is al vroeg gezien dat *gaming* groot ging worden. Daar is ook in geïnvesteerd.

De Hogeschool voor de Kunsten Utrecht HKU, is niet langer bekend van de animaties voor de quiz Twee voor Twaalf. Nu gaat het over game talent dat van deze opleiding uitzwermt over de game industrie.

Ruim de helft van de werkers in de Nederlandse gamesector komt van de HKU, de Universiteit Utrecht of het Grafisch Lyceum Utrecht!

Een belangrijke schakel tussen deze opleidingen en de game industrie in onze regio is de Dutch Game Garden. De heer van Seventer van de Stichting Dutch Game Garden zal daar straks meer over vertellen.

Ik noem het hier slechts als voorbeeld van de rol die samenwerking van overheden en andere partners kan spelen bij de ontwikkeling van een bedrijfstak met veel potentie. Dit initiatief is namelijk mogelijk gemaakt door de provincie, de gemeente Utrecht en het fonds voor regionale ontwikkeling van de EU.

De Game Garden stimuleert door starters en groeiers een inspirerende werkomgeving te bieden. Door talent te ontdekken en te begeleiden. Door te helpen bij de doorgroei naar een professioneel en concurrerend bedrijf.

Dat is niet alleen maar hip en leuk, het is ook hard werken zonder garantie voor succes. De cijfers over de groei en slagingskansen in de branche uit de zojuist verschenen Games Monitor 2015 lijken wat dat betreft een *'reality check'*, hoewel de berichtgeving in NRC van de laatste dagen misschien wat nuancering behoeft, maar dat laat ik graag aan de heer Van Seventer.

Dames en heren,

Ik heb zelf niet zo veel met computers en games, maar ik heb wel iets gezien van de begeestering van gamers en game ontwikkelaars. Van de mogelijkheden die deze ontwikkeling biedt.

In november bracht ik met een Utrechtse handelsdelegatie een bezoek aan de Chinese provincie Guangdong ter ere van het twintigjarig jubileum van het vriendschapsverdrag tussen onze provincies.

Onderdeel van het programma was een *Game Jam* waarin studenten van de HKU en de Guangdong School of Fine Arts de opdracht kregen om in vierentwintig uur samen een game te ontwerpen die een rol zou kunnen spelen bij de integratie van gehandicapten op de werkvloer.

Het werd een zinderende gebeurtenis, waar banden zijn gesmeed die uiterst waardevol zullen blijken voor onze game industrie.

Beste verenigingsbestuurders,

Ik vermoed dat u wel eens een computerspelletje speelt, maar ook dat computers en zaken als game ontwerp niet uw *fort* zijn.

Toch is het zaak dat u voeling houdt met de ontwikkelingen op dit vlak. De game industrie steekt immers ondertussen de film business naar de kroon in het entertainment en rukt op met

serieuze toepassingen in bijvoorbeeld onderwijs, zorg en rampenbestrijding.

Serious games maken leerwerk leuk, uitdagend en op maat voor verschillende scholingsniveaus.

Games laten artsen trainen voor ingewikkelde en risicovolle operaties en hulpverleners kunnen oefenen met realistische rampscenario's.

Ook in de posities die u ambieert, zal het steeds vaker gaan over *gaming*. Ik raad u daarom aan goed op te letten bij het verhaal van de heer van Seventer.

Tot slot, dames en heren,

Voeling houden met ontwikkelingen in de samenleving is ook een opdracht die ik mijzelf stel. Weten wat er leeft onder studenten, weten wat er nodig is om een uitnodigende provincie te blijven voor ambitieuze jonge mensen. Daar is deze jaarlijkse studentenontvangst voor bedoeld, maar daarop kunt u mij ook het hele jaar door aanspreken. Ik hoor graag van u!

Ik wens u nog een hele fijne avond

Toespraak bij installatie en beëdiging van Mr. P. J. van Hartskamp-De Jong als burgemeester van Montfoort, 6 januari 2016

Geachte voorzitter, mevrouw Driesse,
leden van de raad,
leden van het college,
mevrouw Van Hartskamp,
mijnheer Van Hartskamp,
mevrouw Van Hartskamp
Sophie
oud burgemeesters Jansen en Van Eijk,
genodigden,

“Eeuwen geleden liet de bisschop van het Sticht een burcht bouwen.
Een burcht op een strategisch punt langs de Hollandsche IJssel, om
Utrecht te beschermen tegen de Hollandse graven.

De bazen van het kasteel, de burggraven, ontpopten zich in de loop van
de tijd tot machtige heren, die een belangrijk stempel drukten op de
historie van de streek.”

Deze tekst, dames en heren, die overigens gewoon op Wikipedia staat,
zegt iets over de bijzondere geschiedenis van Montfoort.

Montfoort speelde een belangrijke rol in het Sticht en in het Utrechtse.
De burggraven probeerden vaak hun macht uit te breiden en hebben ooit
zelfs Woerden ingenomen.

Tegenwoordig speelt de historische opvolger van de burggraaf - de
burgemeester van Montfoort - nog steeds een belangrijke rol in de
regionale samenwerking. Maar gelukkig veel vredelievender!

En vandaag wordt die bijzondere Montfoortse traditie voortgezet met de
benoeming van Petra van Hartskamp, uw nieuwe burgemeester.

Hier in de Commanderie, een van de prachtige historische panden uit de zestiende eeuw.

Dames en heren, dit is een bijzonder moment. Het afgelopen jaar ging Montfoort bestuurlijk door een dal.

Met hard werken, onder meer door de verzamelde fractievoorzitters, hebt u in de loop van het jaar een aantal belangrijke stappen vooruit kunnen zetten.

Na het verschijnen van het rapport Daalder, waarin een aantal stevige analyses stonden, hebt u uw gezamenlijke wil getoond om Montfoort weer vooruit te krijgen.

U hebt weer een volwaardig gemeentebestuur en u hebt consequent gewerkt aan het zorgvuldig doorlopen van de procedure voor een nieuwe burgemeester. Daarvoor graag mijn complimenten.

Maar wij zijn met elkaar, denk ik, ook veel dank verschuldigd aan uw waarnemend burgemeester voor de afgelopen ruim tien maanden, Theo van Eijk.

Hij kreeg van mij en van u het verzoek zeker niet alleen 'op de winkel te passen'. Hij heeft daaraan voldaan!

Mijnheer Van Eijk, beste Theo, je hebt volgens mij een drukke tijd gehad, want er viel best wat te doen.

Als ik de geluiden uit Montfoort goed heb verstaan, werd jouw optreden in brede lagen van de bevolking zeer op prijs gesteld.

Er wordt vanavond ook nog afscheid van je genomen, maar nu alvast van mijn kant zeer bedankt voor je inzet voor Montfoort.

Dames en heren, ik hoop dat u daarvoor wilt applaudisseren!

Nog beter nieuws is dat Montfoort vanaf vandaag weer een nieuw hoofdstuk kan beginnen met de benoeming van een nieuwe, vaste burgemeester: Petra van Hartskamp is per vandaag door de Kroon benoemd tot burgemeester en gaat het ambt vervullen.

Petra en ik kennen elkaar al wat langer en ik haal daarom graag anderen aan om haar lof te prijzen. Dan hoort u het ook eens van een ander.

Petra van Hartskamp werd in 2001 raadslid voor de VVD in het Noord-Hollandse Huizen. Van 2006 tot maart 2014 was zij wethouder in deze gemeente.

Niet met de minste portefeuilles: economie, ruimtelijke ordening, stadsontwikkeling, milieu, verkeer en vervoer, openbare werken, handhaving en grote projecten.

Ze bekleedde daarvoor diverse functies in de zakelijke dienstverlening en is echtgenote en moeder van twee kinderen.

Afgelopen voorjaar begon zij aan een tweede termijn als Statenlid in Noord-Holland. In februari zal zij haar portefeuille overdragen en treedt zij terug om zich volledig aan het burgemeesterschap te kunnen wijden.

Uit de kring van mensen die in Huizen jarenlang direct met haar hebben samengewerkt, bereikten mij tal van complimenten over haar persoon en functioneren.

Ik geef een opsomming in staccato: ze is een dossiertijger en een teamspeler, er ontgaat haar niets, ze neemt de raad correct en innemend mee in besluitvorming, is geïnteresseerd in de mensen waarmee ze werkt, toont grote souplesse bij inspraak en informatie avonden en kiest voor humor bij tegenslag.

Het verbaast dan ook niet dat zij bovenaan het lijstje van de Montfoortse vertrouwenscommissie is terecht gekomen.

De Raad heeft haar geprezen vanwege ruime bestuurlijke ervaring, daadkracht en verbindende eigenschappen binnen en buiten het stadskantoor.

Zij mag zich nu even wentelen in dit bad van loftuitingen. Daarna zal ze haar kwaliteiten hard nodig hebben voor de uitdagingen die Montfoort en zijn burgemeester wachten.

Montfoort en IJsselstein werken ambtelijk al intensief samen en dat zal ook de aandacht van de burgemeester blijven vergen.

Het is daarnaast goed dat de burgemeester zich ook actief inzet voor de bestuurlijke samenwerking in de regio. Uw raad heeft daarvoor een duidelijk signaal gegeven.

Dames en heren,

De rol van burgemeester vraagt om gezag in het gemeentehuis, in de raad, het college, de ambtelijke organisatie én daarbuiten.

Zoals het hele ambt draait om gezag.

Je hebt als burgemeester bijna geen macht, en gezag moet je verwerven.

Het gaat verder om een invulling van het ambt die de balans bewaart tussen toegankelijk zijn en afstand bewaren.

Tussen laagdrempeligheid en onafhankelijkheid.

Men zal van je vragen om een 'burgermoeder' te zijn, maar ook om 'erboven' te staan.

Om een collega te zijn, maar ook de hoedster van bestuurlijke normen en waarden.

Wat dat betreft lijken de posities van burgemeester en commissaris van de Koning op elkaar.

Niet voor niets hebben we allebei vanaf 1 februari een wettelijke rol gekregen in de vorm van de 'zorgplicht' waar het gaat om integriteit.

De burgemeester als hoeder van een integer gemeentebestuur en de commissaris met een taak in de verticale verhoudingen.

Een instrumentarium is daarbij overigens, ten onrechte, niet gegeven. Ons ambt draait om gezag..

Mevrouw Van Hartskamp, beste Petra, vanaf vandaag ben je belast met het prachtige ambt van burgemeester, in een prachtige en bijzondere gemeente.

In een hechte gemeenschap, die vraagt om een echte burgermoeder, een goede manager en een duidelijke en krachtige bestuurder.

Ik heb het volste vertrouwen dat jij in staat zult zijn om die rollen op een hele goede manier te vervullen. Weet je daarin gesteund door de commissaris die als adviseur op afstand altijd voor je beschikbaar is.

Om daarmee te beginnen moeten we een paar dingen doen. Eén daarvan is het afleggen van de wettelijk verplichte officiële eed.

Mevrouw van Hartskamp-De Jong, u bent vanaf vannacht twaalf uur burgemeester van Montfoort. Na het afleggen van de ambtseed bent u ook bevoegd uw ambt uit te oefenen.

Mag ik u en uw echtgenoot vragen naar voren te komen? Mijn kabinetschef zal de tekst van de eed voorlezen, die u in mijn handen zult afleggen.

Daarna zullen wij de akten ondertekenen.

Dames en heren, mag ik iedereen die daartoe in staat is vragen te gaan staan?

Beste Lezers,

Met genoegen lever ik ook dit jaar weer een bijdrage aan de almanak van Studentenvereniging UMTC. Het boekje dat op de verjaardag van UMTC zal verschijnen. Gaarne uw aandacht, nu 'exact' het thema van de almanak is.

Het is mooi dat UMTC een vernieuwende brug slaat tussen universiteit en hogeschool, terwijl de traditie wordt gekoesterd. Nog mooier is het dat uit de keuze voor het thema 'exact' een waarlijk wetenschappelijke belangstelling blijkt. Ik neem aan dat de almanakcommissie geslaagd is in haar voornemen een wetenswaardige en onderhoudende verzameling feiten, cijfers en weetjes bijeen te brengen.

Respect voor de feiten. Ook in de politiek is dat belangrijk. Terecht was er de laatste jaren bezorgdheid over de opkomst van de zogenoemde 'feitenvrije politiek'. Een manier van politiek bedrijven die de feiten ondergeschikt maakt aan de meningen van de politicus. Een verwijt dat iedere politicus kan treffen. Politiek is immers niet waardenvrij en iedere opvatting wordt geschraagd door een bepaalde selectie van feiten.

Maar waar politieke ambitie loszingt van de realiteit, moeten we die weer met beide benen op de grond zetten. Respect voor de feiten, exact. Gelukkig kent Nederland daarin een sterke traditie.

Ik wens u veel leesplezier,

W.I.I. van Beek
Commissaris van de Koning in de provincie Utrecht
Bijdrage cvdK jaarboek Unitas S.R.

De paradox van de Rechtbank

De filosoof Protagoras zou een pupil hebben aangenomen onder de voorwaarde dat de student zijn lessen zou betalen nadat hij zijn eerste rechtszaak had gewonnen. De student volgde de lessen van Protagoras, maar besloot vervolgens om toch maar geen jurist te worden. Hij voelde zich ook niet verplicht de lessen te betalen, want hij zou nooit een rechtszaak winnen.

Protagoras bracht de zaak voor de rechter. Hij had een zaak die hij niet kon verliezen. Ofwel de rechter veroordeelde de student tot het betalen van de studieschuld ofwel, de student won de procedure en had daarmee zijn eerste rechtszaak gewonnen.

De student zag dat anders. Hij redeneerde dat een rechterlijke uitspraak in zijn voordeel zou betekenen dat hij niet hoefde te betalen. Met een uitspraak in zijn nadeel, had hij nog altijd zijn eerste zaak niet gewonnen.

Beide redeneringen lijken te sluiten als een bus, terwijl de uitkomsten recht tegenover elkaar staan. Een fraai voorbeeld van een paradox, het thema dat de jaarboekcommissie van Unitas S.R. heeft meegegeven aan deze editie.

Voor de student van tegenwoordig, zijn de afspraken over studieschuld zelden voor meerdere uitleg vatbaar. Je studeert netjes op tijd af. Zo niet, dan stoppen ze thuis met betalen of studiefinanciering wil de lening echt terug hebben.

Het is dus zaak het studentenleven te doseren. En ook daar doet zich een paradox voor. Lid worden van Unitas S.R. betekent dat er bijna iedere avond wel iets te doen is. Dat je naar borrels, feesten, workshops en lezingen kunt. Dat je samen studeert en contacten opdoet die vaak een leven lang mee gaan. Alles leuk en nuttig voor later, maar soms minder gunstig voor dat tentamen straks.

Ik wens de studenten van Unitas S.R. daarom veel plezier en wijsheid en vooral een goede balans tussen die twee.

W.I.I. van Beek

commissaris van de Koning in de provincie Utrecht

Inleiding cvdK almanak Diergeneeskundige Studentenkring (DSK)

Tijd is een moeilijk ding.

Je kunt het niet vasthouden, je kunt het niet zien. Het is hooguit af te leiden uit veranderingen in de omgeving. Het idee dat we in een 'snelle tijd' leven, heeft daar alles mee te maken. We worden dankzij moderne communicatiemiddelen en informatietechnologie voortdurend geïnformeerd over de jongste stand van zaken op alle gebied.

Ook het tempo van technologische innovatie gaat steeds verder omhoog. Volgens sommigen halen de computers ons over enige tijd zelfs in. Vooralsnog zijn er studenten van vlees en bloed die voor diergeneeskunde terecht kunnen bij de Universiteit Utrecht. Ze kunnen zich daar - net als u heeft gedaan - aansluiten bij de Diergeneeskundige Studenten Kring (DSK) voor een breed scala aan commissies en activiteiten. Een antwoord op de vraag hoe dieren tijd beleven, is daar echter niet te krijgen.

Wel weten we dat kleine dieren met een hoge stofwisseling een gedetailleerde tijdsperceptie hebben, maar misschien is dat wel weer te menselijk gedacht. Kleine dieren zien in ieder geval meer veranderingen in dezelfde tijd en kunnen daardoor sneller reageren.

Bij de meeste grote dieren gaat het allemaal wat trager en voor een grote zeeschildpad misschien wel het traagst. Voor de schildpad hoeft het allemaal niet vlugger. De kwal waarmee hij zich voedt is ook niet zo snel.

Wij mensen zijn grote dieren, maar we leven niet in het Luilekkerland van de schildpad. Van ons wordt gevraagd dat we mee gaan met de voortdurende stroom van vernieuwing en verandering. Gelukkig is tijd voor ons van elastiek. Ook wie nooit iets over Einstein las, weet dat.

Een tentamen is lang nog heel ver weg en dan opeens dichtbij. Tijdens het studeren - gedurende die de laatste etmalen - lijkt de tijd zich weer te 'verdichten' en is er soms nog veel te redden.

Ik wens u een mooi studiejaar toe met heel veel 'snelle' uitdagingen.

W.I.I. van Beek

commissaris van de Koning in de provincie Utrecht

Afkeer van het studentenverenigingsleven. Daar ligt misschien wel de oorsprong van de fraaiste invloed van het Verre Oosten op de vaderlandse literatuur. Dat zit zo. Jan Jacob Slauerhoff (1898-1936) leidde als student geneeskunde al een schrijversleven. Hij was een bohemien met een hang naar Baudelaire, Verlaine en Rimbaud. In de soos kwam hij niet, wel bij Simon Vestdijk thuis.

Doordat Slauerhoff zichzelf had buitengesloten van de corporale kring, kon hij na zijn studie maar moeilijk een behoorlijke medische aanstelling krijgen. Hij besloot daarom aan te monsteren als scheepsarts. Eerst bij een rederij die op Nederlands-Indië voer, later bij de *Java-China-Japanlijn*. Het bracht hem in China, Hongkong, Macau en Japan. Hij schreef er gedichten en romans over. Het fragment hieronder is het begin van de roman *Het leven op aarde* (1934.)

“Een oude zomerdag aan de Chinese kust, die al zoveel eeuwen zijn grauwe gesteenten en klippen en bruine oevers door de golven van de Stille Zuidzee heeft laten bespoelen en uithollen. Maar de kustlijn is bijna niet teruggeweken. Er is behalve de trage deining weinig beweging, om vooruitspringende rotsen kolkt het water, de vissersvloten bewegen zich in stille zwermen langs de kust, eenzame vrachtjonken gaan traag als in zichzelf gekeerd van haven tot haven. De stoomschepen der Europeanen gaan gehaast in en uit, maar worden bijna niet opgemerkt. Evengoed blijft alles hetzelfde.”

Waar Chinese vissersschepen en vrachtjonken toen nog traag en in zichzelf gekeerd afstaken bij de haastige Europese stoomschepen, lijken de rollen inmiddels omgekeerd. Laten we hopen dat de invloed daarvan een verrijking zal blijken, zoals ook de eigenzinnigheid en reislust van Slauerhoff dat waren.

Willibrord van Beek

Commissaris van de Koning in Utrecht

Voorwoord publicatie KonderWessels/BPD werktitel: 'Op Buuren.. van waarde!

Van waarde voor Utrecht

Toen ik voor het eerst in 'Op Buuren' rondliep dacht ik: 'hier zou ik wel willen wonen'. Maar ook als ik vanuit mijn functie naar het project kijk word ik optimistisch. Ik zal dat uitleggen. Voor de provincie Utrecht behoren de natuur en het cultuurlandschap tot de kernwaarden van onze regio. We zijn er heel zuinig op. Voor grootschalige nieuwbouw is in de Vechtstreek rond Maarssen dan ook geen plaats. Wat verloren gaat, komt immers nooit meer terug. Of toch wel?

De prachtig meanderende rivier De Vecht is niet overal het domein van buitenplaatsen en boerderijen. Hier bij Maarssen vonden veel mensen werk in de steen- en dakpannenfabriek. Later

werd hier kinine tegen malaria geproduceerd. De industriële erfenis in dit gebied bleek onder meer te bestaan uit ernstig vervuilde grond en -bodemwater. Tegelijkertijd was de potentie van het voormalige industrieterrein onmiskenbaar. De ligging in het hart van het land, de locatie aan de rivier, de nabijheid van stad en natuur.

Deze uitdaging is op een prachtige manier door KondorWessels Projecten, BPD en andere partijen opgepakt. Het heeft onder meer geresulteerd in de grootste privaat gefinancierde bodemsanering van Nederland, gefaciliteerd door gemeente en provincie met een belangrijke bestemmingsplanwijziging.

Deze sanering was voorwaarde en basis voor een herontwikkeling met woningen en voorzieningen in drie gemeenschappen aan de rivier. 'Op Buuren Dorp' met een historiserend karakter en een grote diversiteit aan huizen, 'Op Buuren Buiten' in drie kleine clusters met een landelijke uitstraling en 'Op Buuren Park' met een moderne interpretatie van de buitens uit de Gouden Eeuw. Tezamen ongeveer 550 woningen voor uiteenlopende doelgroepen.

Rondlopen in 'Op Buuren' is blij worden. Het project laat zien dat vervuiling en verloedering wel degelijk omkeerbaar zijn. Het laat zien dat met consequent vasthouden aan de visie het Vechtse landschap is versterkt. Dat betekent waardecreatie. Voor ontwikkelaars en bouwers, maar ook voor bewoners, bezoekers, de natuur en het landschap van Utrecht. Ik weet waarover ik het heb, want inmiddels woon ik zelf naar volle tevredenheid in 'Op Buuren'.

Met dit boek willen KondorWessels en BPD niet alleen de geschiedenis van dit project schrijven, maar vooral vooruitblikken door te laten zien welke elementen van belang zijn voor vergelijkbare projecten elders. Het draagt bij aan het vinden van methoden waarbij (her)ontwikkeling en het belang van natuur en cultuurlandschap samen kunnen gaan. Dat is van grote waarde voor Utrecht.

Ik wens u veel leesplezier en inspiratie.

De commissaris van de Koning
in de provincie Utrecht

W.I.I. van Beek

Voorwoord cvdK Utrecht jubileumboek CPNB editie Utrecht, 2015

Wie kort van stof is..

Eerst natuurlijk van harte gefeliciteerd voor de Stichting CPNB bij het tienjarig jubileum van de campagne Nederland Leest. Meteen daarna felicitaties voor de Utrechtse lezers die van hun bibliotheek gratis deze speciale 'Utrecht editie' krijgen van het jubileumboek. Het thema dit jaar is 'het Korte Verhaal'.

A.L. Snijders is als uitvinder van het Zeer Korte Verhaal (ZKV) vanzelfsprekend de 'koning' van het genre. Logisch en terecht dat hij deze bundel heeft mogen samenstellen. Het zal hem niet meegevallen zijn, want de provincie Utrecht is een literaire provincie.

Als ik even afzie van de eeuwenoude kerkelijke schrijftraditie in Utrecht, viel er in de moderne literaire geschiedenis al te kiezen uit tientallen bekende Utrechtse schrijvers en schrijfsters. Van Nicolaas Beets tot Ina Boudier-Bakker, van Ronald Giphart tot Rosita Steenbeek. En daar komen steeds nieuwe namen bij. Velen van hen schreven en schrijven ook korte verhalen.

Met de C. C. S. Crone prijs en het stipendium worden tweejaarlijks het Utrechts literair talent en de meest beloftevolle auteurs geëerd. Manon Uphoff, Arthur Japin, Guillaume van de Graft en diverse andere bekende namen vielen al eens in de prijzen. Maar wie was die C. C. S. Crone (1914-1951) zelf?

Crone schreef tien verhalen en drie novellen. Zijn oeuvre bestond slechts uit honderdvijftig pagina's. Maar dankzij het uiterst precieze, persoonlijke en strak gecomponeerde proza werd hij wel naamgever van een prijs en stipendium en verwierf hij een blijvende plaats in de Nederlandse letteren. Of Crone de bundel heeft gehaald, valt nog niet te zeggen op het moment dat dit voorwoord wordt geschreven. Wel iets anders: wie kort van stof is kan ver komen.

Ik wens u veel leesplezier.

*Langs de Vecht en d' oude Rijnstroom
Strekt zich wijd het Stichtse land.
Willibrord ontstak Uw fakkel,
Die onblusbaar verder brandt;
Waar 's Lands Unie werd geboren,
Utrecht, hart van Nederland!*

Zo begint het Provincielied van Utrecht. Het is een dichtwerk in liedvorm, geschreven in 1952 door de referendaris ter provinciale griffie, J. Küppers. Ik lees de regels dagelijks, want ze sieren de glazen wanden rond mijn werkkamer in het provinciehuis.

Het lied verhaalt van bos en Lustwarande, het eigen stempel van het landschap en de positie van onze regio: *'Middelpunt naar alle kant'*. Treffend en helder verbindt het lied landschap, letteren en samenleving. Precies zoals deze bloemlezing beoogt te doen.

Bij het schrijven van dit voorwoord, ken ik de keuze van de samenstellers voor deze bundel nog niet. Maar dat er veel te kiezen valt staat vast, want Utrecht is een literaire provincie. Alleen onze moderne literaire geschiedenis kent al tientallen bekende schrijvers en dichters. Ik denk aan: Nicolaas Beets, Martinus Nijhoff, Gerrit Achterberg, Guillaume van de Graft, Ronald Giphart, Rosita Steenbeek, Ingmar Heytze en Manon Uphoff.

En natuurlijk Leo Vroman die in een gelegenheidsgedicht alles in Utrecht laat beginnen. Zijn studie en de wetenschap, de wrede geschiedenis en zijn levenslange liefde voor zijn vrouw Tineke. Hieronder een fragment:

*“Dat ik naar Utrecht en daarin
naar Unitas moest gaan,
dat lijkt nu het begin.
En of er een stem was
die juist zij kon verstaan
in Indië vanuit Unitas --*

*O ja, daar geloof ik bijna aan.
En hoe mijn liefde, hoe
nu juist die ene keer
dat truitje, toen al ...
waar was ik ook weer,
dat novietenmaal,
ja, hoe ik naast haar gezeten,
hoe mijn liefde in elk geval
hoe ik nauwelijks meer kon eten,
doordat mijn liefde zich met een knal
had geopend.”*

Ik dank de stichting Achterland voor het uitbrengen van deze schitterende bundel *‘Provincie Utrecht, poëzie van landschap en maatschappij’*. Dat er na deze bloemlezing - en zijn veertig voorgangers - nog vele mogen volgen.

W.I.I. van Beek

commissaris van de Koning
in de provincie Utrecht

Peerdenpieten en -Petra's, Ave!

Ook dit jaar treft u elkaar weer welgemutst en goedgekleed op de renbaan van Wolvega. Een evenement van zien en gezien worden, een rijke traditie in *‘Ascot Style’*. Een feestelijk samenzijn van Utrechtse diergeneeskundige studenten en hun aanhang. Een dag van sulky's, jockeys, paardenzweet en een drankje op zijn tijd.

Men zou bijna vergeten dat hier een heroïsche strijd wordt gestreden! Een strijd met historische wortels die teruggaan tot de uitvinding van het spaakwiel. Met de sulky als echo van de strijdswagen en de jockey als een moderne gladiator.

Gelukkig is er veel verbeterd rond de veiligheid in de draf- en rensport sinds de dagen van Ben-Hur, maar lef en stoutmoedigheid zijn nog altijd onmisbaar voor wie een kans op de overwinning wil maken. Wat dat betreft is het spektakel te Wolvega niet anders dan dat in een Romeinse arena.

Daarom op voorhand een vermaning aan de dames en heren die meer oog hebben voor elkaar dan voor de koers en een groet aan de dapperen op het dunne doek tussen de wielen: Ave!

Willibrord van Beek

De commissaris van de Koning
in de provincie Utrecht